

LLEI 10/2019, DE 22 DE FEBRER, DE CANVI CLIMÀTIC I TRANSICIÓ ENERGÈTICA¹

(BOIB núm. 27, de 2 de març de 2019)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El Grup Intergovernamental d'Experts en Canvi Climàtic (IPCC) ha publicat cinc informes que confirmen l'evidència dels canvis en el clima i la correlació directa amb l'activitat humana a causa, fonamentalment, de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle provocats per l'ús de combustibles fòssils i les alteracions en l'ús del sol. El canvi climàtic és un dels principals reptes als quals s'enfronten les societats arreu del món atesos els impactes negatius principalment en el medi ambient, els recursos naturals, l'economia i la salut.

Les Illes Balears, pel fet insular, són especialment vulnerables al canvi climàtic. En bona part ho són perquè es preveu que l'increment mitjà de temperatura a l'arxipèlag serà superior a la mitjana global, segons l'Agència Espanyola de Meteorologia. En els darrers 40 anys, s'hi ha experimentat un increment de 0,3°C per dècada en la temperatura mitjana, mentre que per als propers anys s'hi preveu un increment d'entre 2 i 5 graus.

Quant als impactes concrets, un estudi de la vulnerabilitat dels diferents sectors de les Illes Balears als efectes del canvi climàtic encarregat pel Govern de les Illes Balears el 2015 va concloure que els principals factors climàtics que es preveu que afectin

¹ Aquesta Llei s'ha vist afectada per les disposicions següents: Acords de la Comissió Bilateral de Cooperació Administració General de l'Estat - Comunitat Autònoma de les Illes Balears de 27 de maig de 2019 ([BOIB núm. 81, de 18 de juny de 2019](#)) i de 15 de novembre de 2019 ([BOIB núm. 170, de 19 de desembre de 2019](#)); Llei 2/2020, de 15 d'octubre, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19 ([BOIB núm. 180, de 20 d'octubre de 2020](#)); Decret Llei 1/2021, de 25 de gener, pel qual s'aproven mesures excepcionals i urgents en l'àmbit de l'impost sobre estades turístiques a les Illes Balears per a l'exercici fiscal de 2021, de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, en matèria de renda social garantida i en altres sectors de l'activitat administrativa ([BOIB núm. 11, de 26 de gener de 2021](#)); Llei 4/2021, de 17 de desembre, de mesures extraordinàries i urgents per executar les actuacions i els projectes que s'han de finançar amb fons europeus en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència ([BOIB núm. 173, de 18 de desembre de 2021](#)); Decret Llei 9/2021, de 23 de desembre, de mesures urgents en determinats sectors d'activitat administrativa ([BOIB núm. 001, d'1 de gener de 2022](#)); Decret Llei 4/2022, de 30 de març, pel qual s'adopten mesures extraordinàries i urgents per pal·liar la crisi econòmica i social produïda pels efectes de la guerra a Ucraïna ([BOIB núm. 44, de 31 de març de 2022](#)); Llei 2/2022, de 6 de juny, de mesures urgents en determinats sectors d'activitat administrativa ([BOIB núm. 75, de 9 de juny de 2022](#)); Llei 9/2022, de 23 de novembre, de règim jurídic i de procediment de les activitats subjectes a autorització ambiental integrada ([BOIB núm. 155, de 29 de novembre de 2022](#)); Acord de la Comissió Bilateral de Cooperació AGE-CAIB en relació amb el Decret Llei 4/2022, de 30 de març, pel qual s'adopten mesures extraordinàries i urgents per pal·liar la crisi econòmica i social produïda pels efectes de la guerra a Ucraïna ([BOIB núm. 12, de 26 de gener de 2023](#)), i Decret Llei 2/2023 de 6 de març, de mesures urgents en matèria del servei públic discrecional del transport de persones viatgeres i en altres matèries vinculades a sectors econòmics ([BOIB núm. 30, de 9 de març de 2023](#)).

l'arxipèlag són l'increment de la temperatura mitjana, la disminució de la precipitació mitjana i l'augment d'esdeveniments extrems, com onades de calor o pluges intenses. Aquests factors creen un nivell de risc davant el canvi climàtic alt per als sectors de l'aigua, el territori, el turisme i la salut; i un risc significatiu per al medi natural, l'energia i el sector primari.

Entre els impactes concrets prevists, destaquen una exposició significativa al perill de sequera meteorològica i hidrològica, risc d'inundacions i impactes sobre les diferents infraestructures, la pèrdua d'atractiu turístic per les condicions adverses, la pèrdua de cultius per esdeveniments extrems o l'acceleració de processos de desertització o pèrdua d'ecosistemes costaners.

II

Per combatre els impactes dels canvis en el clima, es requereix una transformació profunda del model energètic i productiu a fi d'eliminar-ne la dependència dels combustibles fòssils. També cal la prevenció i l'adaptació a les transformacions que ja s'han iniciat. La lluita contra els efectes d'aquest fenomen és necessàriament una política transversal, atès que tots els àmbits de la societat i l'economia tenen incidència en les emissions indicades i es veuran afectats pels seus impactes.

Les repercussions del canvi climàtic varen dur a l'adopció, l'any 1992, de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (UNFCCC), la qual reuneix anualment les conferències de les Parts per impulsar acords internacionals per fer front a aquest desafiament. Una de les decisions més importants va ser el Protocol de Kyoto, signat el 1997, que marcava, per primera vegada, objectius de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle per als països industrialitzats. La manca de consens global i l'absència dels principals països emissors de gasos varen posar de manifest la insuficiència d'aquest acord.

Més recentment, en la 21a Conferència de les Parts (COP21) de la UNFCCC es va adoptar l'Acord de París de 2015, pel qual els signataris es comprometeren a reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle com més aviat millor amb l'objectiu de mantenir l'increment de temperatura global "ben per davall de 2°C respecte dels nivells preindustrials", així com a fer l'esforç addicional de limitar l'escalfament de forma que no superi els 1,5°C. Així mateix, l'Acord ha de complir el principi d'equitat i assumir "responsabilitats comunes però diferenciades i capacitats respectives". És a dir, els països i les regions més rics, i que han gaudit de més desenvolupament econòmic per l'ús dels combustibles fòssils, són els que hi han de contribuir més i més urgentment. Per fer possible aquest objectiu, la comunitat científica indica que la majoria de països occidentals ha d'arribar a les emissions zero abans o al voltant de l'any 2050. L'Acord de París va ser ratificat pel conjunt de la Unió Europea el 4 d'octubre de 2016, i per l'Estat espanyol el 12 de gener de 2017.

La COP 21, en el procés d'adopció de l'Acord de París, també va encarregar a l'IPCC un informe especial sobre els efectes que produiria un escalfament global de 1,5°C respecte de les temperatures preindustrials així com les trajectòries que haurien de seguir les emissions mundials de gasos d'efecte hivernacle per assolir aquesta fita. Aquest informe, publicat l'octubre de 2018, conclou que els impactes del canvi climàtic seran molt més severos si es supera el llindar dels 1,5°C d'escalfament, i que per no superar-lo es requereixen transicions ràpides i de gran abast als sectors de l'energia, el

transport, l'edificació, la indústria i l'urbanisme, transicions "sense precedents quant a escala" que impliquen profundes reduccions d'emissions a tots els sectors.

Després del Tractat de Maastricht (1992) i del Tractat d'Amsterdam (1997), que incideixen en la necessària integració de la protecció mediambiental en les polítiques sectorials, la lluita contra el canvi climàtic va passar a ser un objectiu específic de la Unió Europea en el Tractat de Lisboa (2009), objectiu actualment inclòs en l'article 191.1 del Tractat de Funcionament de la UE. De fet, la Unió Europea ha demostrat un lideratge especial en les negociacions internacionals i en l'adopció de mesures i objectius en matèria de canvi climàtic.

Convé subratllar la importància dels impactes del canvi climàtic en salut humana, atès que l'increment de la temperatura global és un factor d'agreujament de les malalties cardiovasculars i respiratòries. A més, unes concentracions més elevades de pol·len i d'altres al·lèrgens poden suposar un augment de l'asma i altres malalties al·lèrgiques. Igualment és preocupant l'increment de determinats vectors de transmissió de malalties infeccioses, que veuen alterada la seva distribució geogràfica. Tot això afecta de manera desigual els diferents grups socials i implica un augment de la vulnerabilitat per a les persones majors, els col·lectius més desfavorits, la població infantil i les persones amb malalties cròniques. Segons l'Organització Mundial de la Salut, el canvi climàtic causarà anualment unes 250.000 defuncions addicionals entre 2030 i 2050, 38.000 per exposició de persones d'edat avançada a la calor.

Per tot això, l'any 2015 l'Assemblea Mundial de la Salut va aprovar un pla en matèria de canvi climàtic i salut en el qual s'hi preveuen aspectes com la coordinació amb altres organitzacions perquè la salut estigui representada en l'agenda sobre el canvi climàtic; la conscienciació i la difusió d'informació sobre les amenaces del canvi climàtic sobre la salut humana i les oportunitats de fomentar la salut reduint les emissions de carboni; i la coordinació per augmentar la capacitat de resposta de la salut pública al canvi climàtic.

III

Les Illes Balears són la comunitat autònoma amb més dependència energètica exterior i menys implantació de renovables. Una part important dels combustibles fòssils utilitzats en la generació d'electricitat, com el carbó o el fuel, són especialment contaminants. A més a més, la ràtio de cotxes privats per habitant és superior a la mitjana estatal. Segons un informe recent elaborat per la Universitat de les Illes Balears, l'arxipèlag balear constitueix el territori que registra l'índex d'intensitat turística més alt dels territoris insulars del món.

D'altra banda, amb relació al compliment de la Llei 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera, que estableix determinats paràmetres en relació amb els valors de referència màxims de concentració de contaminants admissibles a l'aire, a les Illes Balears es compleix amb els valors de referència per a la majoria de contaminants. No obstant això, els nivells de diòxid de nitrogen s'han superat en diferents ocasions a la zona de Palma, i els nivells d'ozó han superat el valor objectiu de protecció per a la salut humana i el valor objectiu de protecció per a la vegetació. Aquestes superacions, que han donat lloc a diversos plans de millora de la qualitat de l'aire, són encara més significatives si es comparen amb els valors establerts per l'Organització Mundial de la Salut, netament més rigorosos que la normativa comunitària.

Amb aquesta llei es pretén afrontar dita problemàtica i establir mesures específiques per a diferents fonts d'emissió que poden afectar la concentració d'ozó i d'altres contaminants atmosfèrics, com són la transició del transport per carretera cap a vehicles amb emissions directes quasi nul·les, la limitació de combustibles en les instal·lacions tèrmiques o les gestions per limitar l'ús dels grups de les centrals tèrmiques que utilitzen els combustibles més contaminants.

El fet insular és també una oportunitat per a la transició energètica cap a un model sostenible. En els últims anys, les Illes Balears s'han convertit en el territori amb més punts de recàrrega de vehicle elèctric per habitant, i les distàncies reduïdes converteixen aquest territori en idoni per a la mobilitat elèctrica. Al mateix temps, els projectes de generació d'energia renovable en tramitació el 2018 permetrien passar del 2 % actual al 10 % d'energies renovables en la generació elèctrica. Amb una planificació adequada, la proporció de generació renovable pot créixer molt més ràpidament que al continent.

En aquest sentit, l'any 1993 Menorca va ser declarada Reserva de la Biosfera, el que la va convertir, segons definició de la UNESCO en "llocs de suport a la ciència al servei de la sostenibilitat", és a dir, zones especialment designades a fi de provar enfocaments interdisciplinaris per comprendre i gestionar els canvis i les interaccions dels sistemes socials i ecològics, incloses la prevenció de conflictes i la gestió de la biodiversitat.

És també un bon exemple d'aquesta oportunitat que suposa la insularitat per a la transició a un model energètic sostenible la Llei per a la sostenibilitat mediambiental i econòmica de l'illa de Formentera, que, entre altres mesures, habilita al Consell Insular de Formentera a restringir temporalment l'afluència de vehicles al seu territori.

La lluita contra el canvi climàtic i la transició cap a un nou model energètic suposen també una important oportunitat econòmica i social. Diversos estudis demostren l'enorme potencial de creació de llocs de feina associats a aquesta transformació, així com una major competitivitat associada als menors costos energètics i ambientals del nou model. De fet, en el seu document "Directrius de política per a una transició justa cap a economies i societats ambientalment sostenibles per a tothom" publicat el 2015, l'Organització Internacional del Treball afirma que l'ecologització de l'economia pot actuar com un nou motor de creixement i com un generador net de llocs de feina decentes i verds que poden contribuir en gran mesura a l'eradicació de la pobresa i a la inclusió social així com a una economia competitiva. Aquest document estableix també una sèrie de principis rectors per garantir que la transició és justa i contribueix a complir els objectius d'inclusió social.

IV

La implicació de les Illes Balears en la lluita contra el canvi climàtic és essencial. De fet, l'Acord de París reconeix "la importància del compromís de tots els nivells de govern i dels diversos actors" per fer front al canvi climàtic, que "incumbeix a tots, amb dimensions locals, subnacionals, nacionals, regionals i internacionals".

Així mateix, cal destacar l'Estratègia de la Unió Europea d'adaptació al canvi climàtic, del 2013, i l'informe del 2012 de l'Agència Europea del Medi Ambient, que reconeixen la conca mediterrània i les illes com a àrees d'alta vulnerabilitat climàtica i insten els estats de la Unió Europea a accelerar les mesures d'adaptació en el període 2013-2020.

A més a més, en la 22a Conferència de les Parts (COP22) es va reconèixer que no és suficient l'actuació internacional i dels estats membres de les Nacions Unides, i es va convidar expressament regions, ciutats i fins i tot empreses a adherir-se als objectius de l'Acord de París i a presentar els plans de reducció d'emissions per a l'any 2050. Centenars de ciutats, regions i empreses d'arreu d'Europa i del món ja han presentat els plans esmentats.

El 18 de maig de 2017, la Comissió Europea i catorze estats membres de la Unió amb territoris insulars varen signar una declaració política sobre energia neta per a les illes de la Unió Europea, en la qual reconeixen la vulnerabilitat d'aquests territoris al canvi climàtic i el seu potencial per contribuir a reforçar el desenvolupament sostenible a la Unió. Afirmen també que "amb el seu fort sentiment de comunitat i el potencial territorial, les illes de la UE poden ser arquitectes de la seva pròpia transició energètica", i es comprometen a promoure i donar suport a transicions energètiques dissenyades específicament per als territoris insulars, tot preservant la seguretat del subministrament.

Ja l'any 2014 el Govern autonòmic de les Illes Balears va aprovar el Pla de Mitigació del Canvi Climàtic a les Illes Balears 2013-2020, que tenia per objectiu reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle un 20 % el 2020 respecte de les emissions de 2005. Així mateix, el setembre de 2017, el Consell de Govern de les Illes Balears va acordar adherir-se als objectius i les línies d'actuació de l'Acord de París, així com fomentar les polítiques autonòmiques necessàries per a l'adaptació del territori i dels sectors econòmics de les Illes Balears als impactes del canvi climàtic.

V

En el context exposat, el Govern de les Illes Balears, primer, i després el Parlament, han esdevingut impulsors de les transformacions normatives necessàries per afrontar en aquesta comunitat autònoma el desafiament del canvi climàtic i per avançar amb pas decidit cap al millor compliment dels compromisos que en aquesta matèria han assumit els estats membres de la Unió Europea.

A aquest efecte, la regulació que es conté en aquesta llei s'escomet amb el màxim respecte al marc competencial establert en la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. En aquest marc hi tenen cabuda les intervencions normatives de caràcter autonòmic que, al mateix temps que faciliten a les instàncies centrals de l'Estat el compliment dels objectius de lluita contra el canvi climàtic, materialitzen polítiques ambientals i energètiques pròpies. Aquestes polítiques, en el cas balear, poden permetre lícitament dibuixar un model ambiental avançat, adaptat a les especificitats territorials i cridat a influir de manera decisiva en la qualitat de l'aire i d'altres recursos naturals, en el desenvolupament econòmic i social sostenible i en un model turístic amb garantia de futur que posi l'accent en la sostenibilitat ambiental i les energies netes, en entorns naturals protegits i lliures d'emissions i, en definitiva, en més qualitat de vida per a les persones que resideixin a les Illes Balears o que les visitin.

De fet, l'Estatut d'Autonomia apunta en la direcció esmentada quan reconeix a tota persona el "dret a gaudir d'una vida i un medi ambient segur i sa" i quan exigeix a les administracions competents "impulsar un model de desenvolupament equitatiu, territorialment equilibrat i sostenible" (article 23.1). És especialment significativa, a més, la prescripció que "la comunitat autònoma ha de cooperar amb les instàncies

nacionals i internacionals en l'avaluació i en les iniciatives relacionades amb el medi ambient i el clima" (article 23.2).

Pel que fa a les regles competencials que dimanen principalment dels articles 148 i 149 del text constitucional i dels articles 30 i 31 de la norma estatutària, cal afirmar que el legislador balear es pot emparar en diversos títols d'intervenció normativa a l'hora d'establir una regulació com la que és objecte d'aquesta llei.

Com que es tracta d'una llei essencialment ambiental, és important recordar, en primer lloc, que, d'acord amb l'apartat 46 de l'article 30 de l'Estatut, la comunitat autònoma de les Illes Balears té la competència exclusiva en la matèria de protecció del medi ambient, sens perjudici de la legislació bàsica de l'Estat, incloses les normes addicionals de protecció del medi ambient.

En l'àmbit de la lluita contra el canvi climàtic i l'aposta per una transició energètica cap a una sostenibilitat més gran, també són regles competencials en joc les que es connecten, entre d'altres, a les matèries següents: ordenació del territori, incloent-hi l'urbanisme i l'habitatge (article 30.3), transport (article 30.5 i 6), indústria (article 30.34), instal·lacions de producció, distribució i transport d'energia (article 30.35), estadístiques d'interès per a la comunitat autònoma (article 30.32), servei meteorològic de la comunitat autònoma (article 30.38) i règim energètic (article 31.15).

La interpretació i l'aplicació dels títols de competències esmentats s'ha plantejat no només des de l'assumpció que la lluita contra el canvi climàtic és una tasca per afrontar en sintonia amb les bases i els objectius de planificació estatal, sinó també tenint en compte dos elements de gran transcendència. El primer és el fet insular, reconegut de manera explícita en els articles 138.1 de la Constitució i 3 de l'Estatut balear, que permet al legislador desplegar la legislació bàsica estatal tenint especialment en compte les peculiaritats territorials, geogràfiques, econòmiques i demogràfiques de l'arxipèlag balear. El segon d'aquests elements és la facultat de desplegar i executar el dret de la Unió Europea en els termes de l'article 109 del text estatutari, la qual cosa adquireix una gran rellevància a l'hora d'innovar l'ordenament jurídic sense haver d'esperar en tots els casos la intervenció normativa prèvia de les instàncies centrals de l'Estat adreçada a la transposició de normes europees.

De fet, les polítiques europees en matèria de canvi climàtic concerneixen les institucions regionals i locals. La Decisió 406/2009/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'abril de 2009, indica, en les consideracions preliminars, que "a més dels diferents estats membres, els governs centrals, les autoritats i les organitzacions locals i regionals i els agents del mercat (juntament amb les llars i els consumidors particulars) han de contribuir a la realització del compromís de reducció de la Comunitat". Per tant, per assolir els objectius de la llei és necessari que els consells insulars, els ajuntaments i la resta d'administracions públiques desenvolupin, en els àmbits competencials respectius, polítiques alineades amb aquests objectius.

Pel que fa a la legislació estatal que delimita l'espai d'intervenció regulativa que correspon a la comunitat autònoma, i que ha estat presa en consideració, s'ha de fer referència, entre d'altres, a les disposicions següents:

- La Llei 1/2005, de 9 de març, per la qual es regula el règim del comerç de drets d'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle, modificada, entre altres disposicions, per la Llei 13/2010, de 5 de juliol. Aquestes lleis transposen la Directiva 2003/87/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 13 d'octubre, en el marc del Programa Europeu de Canvi Climàtic, adoptat l'any 2000.

- La Llei 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera, que, en l'article 5.2, preveu que les comunitats autònomes poden establir objectius de qualitat de l'aire i valors límit d'emissió més estrictes que els que estableixi l'Administració General de l'Estat, i que han d'adoptar plans i programes per a la millora de la qualitat de l'aire i el compliment dels objectius de qualitat en el seu àmbit territorial.
- La Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible, que té per objecte introduir en l'ordenament jurídic les reformes estructurals necessàries per crear condicions que afavoreixin un desenvolupament econòmic sostenible. Entre els principis que han de guiar l'acció dels poders públics, l'article 3 inclou:
 - i) L'estalvi i l'eficiència energètica, que han de contribuir a la sostenibilitat propiciant la reducció de costos, atenuant la dependència energètica i preservant els recursos naturals.
 - ii) La promoció de les energies netes, la reducció d'emissions i el tractament eficaç de residus: les administracions públiques han d'adoptar polítiques energètiques i ambientals que compatibilitzin el desenvolupament econòmic amb la minimització del cost social de les emissions i dels residus produïts i els seus tractaments.

El títol III de la Llei d'economia sostenible, que habilita la comunitat autònoma per aprovar regulacions de lluita contra el canvi climàtic com la que incorpora aquesta llei, conté una sèrie de reformes que incideixen en àmbits com la sostenibilitat del model energètic, la reducció d'emissions, el transport i la mobilitat sostenible. En relació amb la sostenibilitat del model energètic, la llei inclou els objectius nacionals per a 2020 sobre estalvi i eficiència energètica i sobre utilització d'energies renovables, i a més incideix en el fet que el model energètic ha d'augmentar el paper de les energies renovables i reduir el de les energies amb més potencial d'emissions de CO₂. Així mateix, i amb l'objectiu de complir els compromisos internacionals en matèria de reducció d'emissions, la llei impulsa la transformació del sector del transport per incrementar-ne l'eficiència mediambiental, atenent la gestió eficient i el foment dels mitjans de transport de menor cost ambiental i energètic com a principi d'actuació.

En aquest sentit, amb el Pla de mobilitat s'impulsarà el desenvolupament de la xarxa ferroviària promovent la seva ampliació, modernització, electrificació i la millora dels serveis, així com electrificant el parc automobilístic, especialment amb l'adquisició de noves flotes per part de les administracions públiques, les empreses de transport i els serveis de lloguer de vehicles, i es continuarà desenvolupant la xarxa de punts de recàrrega.

- La Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, i el Reial decret 738/2015, de 31 de juliol, en la mesura que delimiten les competències de l'Administració General de l'Estat sobre determinats tipus d'instal·lacions.
- El Reial decret 314/2006, de 17 de març, pel qual s'aprova el Codi Tècnic de l'Edificació, que en l'article 15, relatiu a les exigències bàsiques d'estalvi d'energia, disposa el caràcter mínim dels valors que incorpora, sens perjudici dels valors més estrictes que puguin establir les administracions competents.
- El Reial decret 1027/2007, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'instal·lacions tèrmiques en els edificis, que en el preàmbul recull que les comunitats autònomes poden incorporar requisits addicionals en les matèries que aquest regula.

- El Reial decret 163/2014, de 14 de març, pel qual es crea el Registre de petjada de carboni, compensació i projectes d'absorció de diòxid de carboni, que crea un registre voluntari i preveu que aquest instrument es complementi amb els establerts a les diverses comunitats autònomes.
- El Reial decret legislatiu 1/2016, de 16 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de prevenció i control integrats de la contaminació, que en l'article 7 preveu que les comunitats autònomes dictin normes addicionals de protecció en matèria de medi ambient per fixar valors límit a les emissions de determinades activitats públiques i privades.

VI

La resposta que amb l'aprovació d'aquesta llei es vol donar als greus riscos que amenacen les Illes Balears no només està en sintonia amb les vigents polítiques i estratègies de la Unió Europea en àmbits com els transports, la mobilitat, el medi ambient o l'energia, sinó que també respon al fruit d'un extens procés participatiu on la societat balear ha fet aportacions notòries. De fet, han estat representants dels principals sectors econòmics de les Illes Balears, entitats socials i ecologistes, entitats locals, els partits polítics amb representació al Parlament, així com centenars de persones a títol individual, que han estat consultats idels quals s'han recollit les principals prioritats i preocupacions quant al canvi climàtic, que s'han tingut en compte de cara a la redacció d'aquesta llei. Cal destacar que també s'hi recullen propostes formulades pel Consell Assessor de l'Energia i el Pacte per la Competitivitat, l'Ocupació de Qualitat i el Progrés Social.

Les aportacions fetes en aquest procés han estat especialment significatives pel que fa a la regulació, entre d'altres, de la utilització de vehicles elèctrics en les flotes de lloguer o en l'aposta per l'aprofitament de les superfícies cobertes dels aparcaments o d'edificis per generar energia renovable.

Els principis i les línies d'actuació prevists en aquesta llei troben referents en normatives de canvi climàtic de països del nostre entorn, com poden ser França o el Regne Unit. Nombrosos països i ciutats d'Europa ja han marcat dates a partir de les quals es limiten determinats vehicles contaminants. Així mateix, desenes de regions a Europa tenen plans de descarbonització de l'economia en diversos horitzons temporals.

VII

Aquesta llei s'estructura en set títols, tretze disposicions addicionals, cinc disposicions transitòries, una disposició derogatòria i sis disposicions finals.

El títol I defineix l'objecte, l'àmbit d'aplicació i les finalitats d'interès públic d'aquesta llei, que està cridada a impulsar un canvi cultural profund en totes les administracions, empreses i ciutadans de les Illes Balears per fer front en els pròxims decennis als desafiaments del canvi climàtic.

Entre aquestes finalitats es troba la necessitat d'aspirar a la màxima autosuficiència energètica, entesa com la capacitat de generar en el territori de les Illes Balears la major part de l'energia que s'hi consumeix. Això permet maximitzar la seguretat del subministrament i seguir el principi de sobirania energètica, segons el qual des de l'àmbit local s'han de prendre les decisions per tal que el sistema energètic sigui apropiat a la realitat de les Illes Balears. Aquest principi és compatible amb la

interconnexió elèctrica entre les illes i amb la península, també necessària per garantir el subministrament, així com l'increment amb de la capacitat d'integració de renovables a la xarxa elèctrica.

En el títol II es defineixen els principals organismes per a la governança de la política climàtica a les Illes Balears. Es crea la Comissió Interdepartamental de Canvi Climàtic, com a òrgan col·legiat del Govern per definir i coordinar els objectius i les línies d'actuació. També es crea el Consell Balear del Clima, com a òrgan de consulta i de participació de la societat civil, així com el Comitè d'Experts, que ha d'assessorar el Govern en el disseny i desplegament de les mesures necessàries. D'altra banda, es configura l'Institut Balear de l'Energia, entitat pública empresarial capaç de dur a terme la política energètica de forma activa.

El títol III crea i regula els instruments de planificació que hauran d'emparar les mesures necessàries per lluitar eficaçment contra els efectes del canvi climàtic, sempre respectant les estratègies i els objectius determinats per la Unió Europea i la legislació bàsica estatal. Així, es configura el Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic com la principal eina planificadora, les determinacions del qual seran vinculants per al Pla Director Sectorial Energètic i per a altres tipus d'instruments.

Les prescripcions d'aquesta llei relatives a la publicitat dels indicadors de seguiment del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic i la seva actualització d'acord amb l'evolució del coneixement científic, així com les relatives al seguiment del Pla per part del Consell Balear del Clima, volen donar compliment als principis de la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears.

Els objectius fixats en aquest títol per a 2030 i 2050, que s'hauran de concretar en el Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic, parteixen de les principals propostes d'objectius de reducció d'emissions, eficiència i renovables en l'àmbit europeu. Així, per als objectius de reducció d'emissions es parteix dels objectius acordats pels líders de la Unió Europea: un mínim del 40 % de reducció d'emissions per a l'any 2030 comparat amb el 1990, i unes reduccions entre el 80 % i el 95 % per a l'any 2050 comparat amb l'any 1990.

Quant a l'eficiència energètica, el juny de 2018 el Parlament Europeu i el Consell varen acordar un objectiu del 32,5 % per a 2030. Traduït a una reducció total en el consum, això suposa una reducció del consum d'energia primària del 26 % comparat amb els nivells de 2005. Així mateix, en el seu full de ruta de l'energia per a 2050, la Comissió va projectar una reducció del consum de l'energia primària d'entre el 32 % i el 41 % per al 2050 comparat amb els pics de 2005-2006.

Finalment, per als objectius de penetració d'energies renovables, per al 2030 s'ha partit de l'objectiu aprovat pel Parlament Europeu el gener de 2018 d'un 35 % de renovables. De fet, el febrer de 2018 l'Agència Internacional d'Energia Renovable (IRENA) va publicar un informe segons el qual arribar a un 34 % de penetració de renovables a la Unió Europea per a l'any 2030 era l'opció més efectiva des d'un punt de vista econòmic. L'objectiu final acordat pel Parlament Europeu i pel Consell és del 32 % de renovables per al 2030. Per al 2050, l'objectiu és un sistema energètic descarbonitzat, és a dir, lliure de combustibles fòssils.

El títol també introdueix la perspectiva climàtica en l'elaboració dels pressuposts generals de la comunitat autònoma, de lleis i reglaments, i de determinats instruments de planificació. També es trasllada aquesta perspectiva als procediments d'avaluació ambiental de plans, programes i projectes.

El títol IV, dedicat a polítiques energètiques, s'estructura en capítols destinats a les mesures relatives a la reducció d'emissions, a l'eficiència energètica, a les energies renovables, a la gestió de la demanda i als combustibles.

Pel que fa a les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, es poden separar en dos blocs, un d'integrat per les emissions d'alguns gasos de les activitats industrials sotmesos al règim europeu del comerç de drets d'emissió, regulat per l'esmentada Llei estatal 1/2005, de 9 de març, per la qual es regula el règim del comerç de drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle i posteriors modificacions, i l'altre format per la resta de les emissions, que provenen dels sectors difusos, que són, bàsicament, el transport, el sector residencial, comercial i institucional, el sector agrari, la gestió dels residus, els gasos fluorats i les activitats industrials no incloses en el règim del comerç de drets d'emissions. La regulació que es conté en aquesta Llei estableix mesures orientades a la reducció d'emissions, i diferencia les emissions procedents dels sectors difusos de les que ja són regulades per la normativa estatal bàsica.

Així mateix, la regulació de les energies renovables i l'eficiència energètica es du a terme, d'acord amb el marc estatutari, amb la finalitat de fomentar la substitució de les fonts d'energia fòssil per altres de caràcter autòcton, inesgotables i respectuoses amb el medi ambient, així com l'ús racional de l'energia, per tal de reduir les emissions amb efecte d'hivernacle. En aquest sentit, l'electrificació de l'economia pot tenir un paper fonamental amb vista a incorporar energia renovable en àmbits on fins ara era pràcticament inexistent, com poden ser el transport o els usos tèrmics.

Es crea el Registre balear de petjada de carboni i s'estableixen determinades obligacions per a les grans i mitjanes empreses que desenvolupin totalment o parcialment la seva activitat a les Illes Balears, consistents a calcular, registrar i, respecte de les difuses, reduir les emissions de carboni. S'estableix que aquest registre sigui compatible amb el registre estatal corresponent, la qual cosa permet unificar bases de dades i estableix una via de transmissió d'informació directa perquè l'Estat pugui computar adequadament les reduccions d'emissions assolides en el territori de les Illes Balears.

En matèria d'eficiència energètica, aquesta Llei dedica una atenció especial a les mesures específiques per a les edificacions, les infraestructures públiques i les instal·lacions i aparells.

Quant a les edificacions, es dona especial importància a la rehabilitació energètica de les edificacions existents, atès que es preveu que conformin la majoria del parc edificat de les properes dècades. La rehabilitació permet també millorar el confort tèrmic i acústic de les edificacions i combatre problemàtiques com la pobresa energètica, que deriven no només de la manca de recursos sinó també d'edificis que requereixen grans consums per mantenir-se en condicions òptimes de confort.

Per això, és essencial dotar de valor els certificats d'eficiència energètica per aportar informació clara als propietaris dels edificis quant a les possibilitats de millora energètica i a la despesa energètica prevista.

En el bloc de les energies renovables s'ordena la ubicació de les instal·lacions i la tramitació de projectes d'energia renovable, i s'inclouen disposicions específiques per facilitar-ne la implantació en el territori, la incorporació de renovables en edificis i aparcaments públics o privats, i l'obertura a la participació local en els projectes d'instal·lacions d'energia renovable. Es fa un èmfasi especial en l'autoconsum, mitjançant el qual els consumidors poden produir la seva energia i abocar els

excedents a la xarxa perquè els altres usuaris els puguin aprofitar. Aquesta modalitat està cridada a tenir un paper fonamental en el desplegament de renovables, entre d'altres, pel seu potencial d'aprofitament d'espais urbanitzats per a la generació d'energia, les menors pèrdues per transport i distribució, així com la contribució a la democratització de l'energia, que permet als usuaris convertir-se en una part més activa del sistema energètic, entendre millor les seves necessitats energètiques i assolir importants estalvis en la despesa energètica.

La llei també s'ocupa de la gestió de la demanda i de la reducció de l'ús de combustibles fòssils, entre els quals prioritza el gas natural perquè produeix menys emissions.

Quant a les centrals de generació d'electricitat tèrmiques, està previst que aquestes redueixin de forma substancial el seu funcionament amb l'increment de producció a partir d'energies renovables, passant a tenir un paper de suport i manteniment de la qualitat de la xarxa elèctrica en lloc de com a font principal de generació.

Constitueixen l'objecte del títol V les polítiques de mobilitat i transport, que inclouen aspectes relatius a la promoció de la mobilitat sostenible i, en especial, de la mobilitat elèctrica o lliure d'emissions. Així mateix, s'estableixen, amb criteris de prudència i raonabilitat, pautes i calendaris de transició cap a flotes de vehicles sense emissions, com a mecanisme per millorar la qualitat de l'aire i limitar les emissions de gasos contaminants, i es facilita la transició per als vehicles ja existents al territori autonòmic amb anterioritat a l'entrada en vigor de les mesures.

D'entre els vehicles tèrmics, s'estableix un calendari més estricte per a l'abandonament progressiu de determinats vehicles que funcionen amb dièsel com a combustible. Aquesta passa es fonamenta en els impactes sobre la salut de les emissions d'aquest tipus de combustible, declarades "carcinogen de categoria 1" des de juny de 2012 per l'Agència Internacional de Recerca sobre el Càncer, de l'Organització Mundial de la Salut.

En el títol VI es preveuen mesures de sensibilització i exemplificació, entre d'altres, en el camp de la contractació pública, la formació, l'ocupació, la recerca i la informació dels consumidors i usuaris.

El títol VII conté les prescripcions relatives a la disciplina en matèria de canvi climàtic i regula la inspecció i el règim sancionador. El règim sancionador es planteja, en general, com un instrument per activar només quan hagin fracassat els intents de reorientar les conductes irregulars i sempre que aquestes no estiguin ja previstes en altres sectors de l'ordenament jurídic.

Aquesta llei és un instrument adequat per garantir la consecució de la finalitat pretesa, atès que els principis, les línies d'actuació i les mesures que preveu donen resposta als greus riscos que amenacen les Illes Balears, resulten imprescindibles per assolir les finalitats indicades i són proporcionats a la situació de perill i als efectes derivats del canvi climàtic.

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei té per objecte el compliment dels compromisos internacionals que emanen de l'Acord de París mitjançant l'ordenament de les accions encaminades a la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic en les Illes Balears, així com la transició a un model energètic sostenible, socialment just, descarbonitzat, intel·ligent, eficient, renovable i democràtic.

2. Les determinacions d'aquesta llei són vinculants per a totes les polítiques i les activitats, públiques i privades, en l'àmbit territorial de les Illes Balears.²

Article 2. Finalitats

Aquesta llei persegueix les finalitats d'interès públic següents:

- a) L'estabilització i el decreixement de la demanda energètica, prioritzant, en aquest ordre, l'estalvi energètic, l'eficiència energètica i la generació amb energies renovables.
- b) La reducció de la dependència energètica exterior i l'avanç cap a un escenari amb la màxima autosuficiència i garantia de subministraments energètics.
- c) La progressiva descarbonització de l'economia així com la implantació progressiva de les energies renovables i la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, d'acord amb els compromisos adquirits per l'Estat espanyol i la Unió Europea i amb especial atenció al fet insular.
- d) El foment de la democratització de l'energia, entesa com:
 - El dret de la ciutadania a l'accés a l'energia com a consumidors i productors, i la responsabilitat d'aquests com a part activa del sistema.
 - El dret a la informació i a la formació per part de les persones usuàries en l'àmbit energètic per adaptar-ne el consum i la producció a polítiques energètiques sostenibles i eficients.
 - L'impacte econòmic, social i ambiental positiu del sistema energètic en els ciutadans.
- e) El foment de la gestió intel·ligent de la demanda d'energia amb l'objectiu d'optimitzar la utilització dels sistemes energètics d'acord amb els objectius d'aquesta llei.
- f) La planificació i la promoció de la resiliència i l'adaptació de la ciutadania, dels sectors productius i dels ecosistemes als efectes del canvi climàtic.
- g) L'avanç cap al nou model mediambiental i energètic seguint els principis de la transició justa, tenint en compte els interessos de la ciutadania i dels sectors afectats per aquesta transició.
- h) Promoure l'increment de la iniciativa pública en la comercialització de l'energia.
- i) El foment de l'ocupació i la capacitació en els nous sectors econòmics que es generin i promoguin.

Aquests principis són la disponibilitat d'energia d'acord amb les necessitats, l'assequibilitat, les garanties procedimentals i l'accés a la justícia, el bon govern, la sostenibilitat, l'equitat intrageneracional, l'equitat intergeneracional i la

² Vegeu acords esmentats en la nota 1.

responsabilitat, en termes complexos dels governs, de les corporacions, de les generacions presents amb les futures i de la societat amb l'ecosistema. En particular, s'han de tenir en compte els potencials impactes laborals de les mesures i la necessitat d'evitar la deslocalització d'activitats, de llocs de feina o d'emissions de les Illes Balears a altres territoris, tot tenint en compte les directrius de l'Organització Internacional del Treball.

Article 3. Políticas climàtiques

1. Correspon al Govern de les Illes Balears, amb la col·laboració dels consells insulars i ajuntaments, l'impuls, la planificació i el seguiment de les polítiques climàtiques, d'acord amb els objectius d'aquesta llei.

2. Per assolir les finalitats de l'article anterior, l'actuació dels poders públics s'ha de guiar pels principis següents:

- a) La minimització de les càrregues administratives a la ciutadania i a les empreses i l'ús de mitjans telemàtics en els procediments administratius.
- b) La col·laboració i la coordinació entre les administracions implicades.
- c) El foment i la difusió del millor coneixement en matèria climàtica i la incorporació de les causes i els efectes aliens a la comunitat autònoma de les Illes Balears de les externalitats en els processos d'anàlisi cost-benefici.
- d) L'establiment de línies i programes d'ajut econòmic i tècnic als sectors més directament afectats per les polítiques climàtiques, el desenvolupament de les mesures contingudes en aquesta llei, així com en els instruments que s'hi defineixen, i afavorir el posicionament de la ciutadania com a actor central en el procés de la transició energètica.
- e) L'establiment de prioritats d'actuació en la lluita contra el canvi climàtic atenent la disponibilitat econòmica, els sectors, l'anàlisi cost-eficiència, el territori o qualsevol altra variable significativa.
- f) La recerca de consens en el marc dels òrgans de participació corresponents i del diàleg social.

Article 4. Definicions

Als efectes d'aquesta llei, s'entén per:

- a) Absorció de CO₂: el segrest de diòxid de carboni (CO₂) de l'atmosfera per part d'embornals biològics.
- b) Adaptació al canvi climàtic: el conjunt d'objectius, plans i accions de qualsevol tipus tendents a reduir la vulnerabilitat respecte dels efectes del canvi climàtic.
- c) Agregadors de demanda: són els subministradors de serveis de gestió de la demanda que uneixen múltiples càrregues de curta durada dels consumidors per a la venda o subhasta en mercats organitzats.
- d) Economia circular: una economia en què el valor dels productes i dels materials es manté durant el major temps possible i la producció de residus i l'ús dels recursos naturals es minimitzen, de manera que, quan un producte o material arriba al final de la seva vida útil, es pot tornar a fer servir i seguir creant valor per a l'economia i la societat, evitant-ne la generació de residus i el consum de recursos naturals verges.
- e) S'entendrà per autoconsum el consum per part d'un o varis consumidors d'energia elèctrica que provengui d'instal·lacions de producció pròximes a les de

consum i associades a aquestes. Es distingeixen les següents modalitats d'autoconsum:

1. Modalitats de subministraments amb autoconsum sense excedents. Quan els dispositius físics instal·lats impedeixin alguna injecció d'energia excedent a la xarxa de transport o distribució. En aquest cas hi ha un únic tipus de subjecte, el subjecte consumidor.
 2. Modalitats de subministrament amb autoconsum amb excedents. Quan les instal·lacions de generació puguin, a més de subministrar energia per a autoconsum, injectar energia excedent a les xarxes de transport i distribució. En aquests casos existiran dos tipus de subjectes, el subjecte consumidor i el productor.
- f) Balanç net: la possibilitat de descomptar l'excedent d'energia generada en instal·lacions d'autoconsum de l'energia per facturar consumida en altres moments. Aquest balanç pot tenir en compte les variacions del valor de l'energia segons el moment del dia o de l'any o altres factors.
- g) Canvi climàtic: canvi de clima atribuït directament o indirectament a l'activitat humana que altera la composició de l'atmosfera mundial i que se suma a la variabilitat natural del clima observada durant períodes de temps comparables.
- h) Compensació d'emissions: l'adquisició d'una determinada quantitat equivalent de CO₂ que procedeix dels projectes d'absorció d'aquest gas o dels projectes de reduccions d'emissions fets per un tercer.
- i) Consum energètic quasi nul: edifici amb un nivell d'eficiència energètica molt alt, d'acord amb la Directiva 2010/31/UE, del Parlament Europeu i del Consell. La quantitat quasi nul·la o molt baixa d'energia requerida ha de ser coberta, en molt gran mesura, per energia procedent de fonts renovables, inclosa energia procedent de fonts renovables produïda in situ o en l'entorn.
- j) Edifici de baixa demanda energètica: espais que no requereixen garantir unes condicions tèrmiques de confort, com les destinades a tallers i processos industrials i agrícoles.
- k) Emissions: les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i de gasos contaminants de l'atmosfera.
- l) Emissions difuses: emissions de gasos amb efecte d'hivernacle corresponents a sectors i activitats no subjectes al comerç de drets d'emissions.
- m) Emissions no difuses: emissions de gasos amb efecte d'hivernacle corresponents a sectors i activitats subjectes al comerç de drets d'emissions regulat per la Llei estatal 1/2005, de 9 de març, per la qual es regula el règim del comerç de drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle
- n) Energia renovable: l'energia que s'obté de fonts naturals virtualment inesgotables, ja sigui per la immensa quantitat d'energia que contenen o perquè són capaces de regenerar-se per mitjans naturals.
- o) Escenari climàtic: la representació del clima futur, basada en un conjunt internament coherent de relacions climatològiques, que es construeix per ser utilitzada en la investigació de les conseqüències potencials del canvi climàtic antropogènic.
- p) Gasos amb efecte d'hivernacle (GEH): els gasos reconeguts per la Convenció de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic com a contribuents al canvi climàtic.

- q) Gestió de la demanda elèctrica: la planificació i la implementació de mesures destinades a influir en la manera de consumir energia elèctrica a fi de modificar el perfil de consum per optimitzar l'ús del sistema elèctric, fent compatible el consum amb la capacitat existent de generació, transport i distribució d'electricitat.
- r) Grans i mitjanes empreses: als efectes d'aquesta llei són les que així cataloga el Reglament (UE) núm. 651/2014, de la Comissió, de 17 de juny o per la normativa que lo substitueixi.
- s) Instal·lacions de distribució d'energia tèrmica de districte: els sistemes de calefacció o de refrigeració constituïts per generadors tèrmics i per xarxes de distribució que permetin evacuar l'energia mitjançant canalitzacions fins als consumidors finals, sens perjudici de les activitats regulades com a monopoli natural en les legislacions sectorials d'electricitat i d'hidrocarburs. Aquestes instal·lacions poden ser de titularitat tant pública com privada, transcórrer per espais i carrers públics i connectar instal·lacions del mateix titular o de diferents titulars.
- t) Mitigació del canvi climàtic: el conjunt d'objectius, plans i accions de qualsevol tipus tendents a reduir l'impacte que l'activitat humana té sobre l'alteració del sistema climàtic global. El seu àmbit principal d'acció és la reducció de l'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle tenint en compte, també, altres àmbits d'acció, com l'alimentació, la planificació del transport, l'agricultura, la ramaderia, la pesca, la reforestació o la conservació d'espais naturals que són magatzems o embornals de carboni.
- u) Noves edificacions: les edificacions per a les quals la sol·licitud de la llicència d'obres corresponent s'ha presentat amb posterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei.
- v) Perspectiva climàtica: la consideració de l'impacte directe i indirecte de plans, programes, projectes o iniciatives sobre el consum energètic, les emissions de gasos o la vulnerabilitat al canvi climàtic.
- w) Petjada de carboni: la quantificació de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle que són alliberades a l'atmosfera per efecte directe o indirecte de l'activitat que du a terme una organització, o a causa de la prestació d'un servei o del proveïment d'un producte. Per a aquest càlcul, es defineixen els abasts següents:
 - Abast 1: emissions de gasos amb efecte d'hivernacle directes.
 - Abast 2: emissions indirectes associades a la generació d'electricitat adquirida i consumida per l'organització.
 - Abast 3: la resta de les emissions indirectes.
- x) Pressupost de carboni: la quantitat global d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle que es poden emetre en un període de temps i en un territori determinats, bé per la totalitat de l'economia o bé per sectors o conjunts d'activitats.
- y) Transició energètica: el pas a un sistema energètic la finalitat última del qual és garantir-ne la sostenibilitat. Aquest sistema es caracteritza per l'ús d'energies renovables, l'eficiència energètica, l'ús eficient de recursos naturals mitjançant la introducció d'una economia circular, el desenvolupament sostenible, la mobilitat sostenible, i la justícia, la democratització, la descentralització de

- l'energia i l'estímul a la producció local a efectes de simplificar la logística i el seu impacte ambiental.
- z) Vehícles lliures d'emissions: vehicles amb emissions contaminants directes nul·les.
 - aa) Zona ECA: zones marítimes en les quals s'estableixen límits i controls per minimitzar les emissions de gasos o partícules contaminants, d'acord amb la definició del conveni MARPOL.

TÍTOL II

ORGANITZACIÓ ADMINISTRATIVA

Article 5. La Comissió Interdepartamental de Canvi Climàtic

1. Es crea la Comissió Interdepartamental de Canvi Climàtic, integrada pels consellers i directors generals competents en matèria d'energia, mobilitat, medi ambient, territori, turisme, salut, educació, economia, treball i agricultura, i pels càrrecs de l'Administració de la comunitat autònoma que designi la Presidència del Govern.

2. Presideix la Comissió el president del Govern i el supleix el conseller competent en matèria de canvi climàtic.

3. Correspon a la Comissió:

- a) Coordinar l'acció de l'Administració de la comunitat autònoma i els seus ens instrumentals en l'àmbit de la lluita contra el canvi climàtic.
- b) Formular la proposta del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic, així com les propostes de modificació.
- c) Avaluar les polítiques climàtiques i els diferents plans sectorials des del punt de vista de la seva adequació als objectius i principis establerts en aquesta llei i en el Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic vigent.
- d) Estudiar i debatre, a sol·licitud del conseller competent en matèria de canvi climàtic, les propostes de projectes de reglaments i plans relacionats amb els objectius d'aquesta llei.

4. La Comissió ha d'elaborar i aprovar un reglament intern de funcionament.

Article 6. El Consell Balear del Clima

1. El Consell Balear del Clima és l'òrgan col·legiat de caràcter consultiu, adscrit a la conselleria competent en matèria de canvi climàtic, que té com a finalitats primordials assessorar les administracions públiques sobre les polítiques climàtiques i de transició energètica, proposar mesures de mitigació i adaptació al canvi climàtic, així com afavorir la participació dels sectors socials i econòmics de les Illes Balears en aquests àmbits.

2. Són funcions del Consell Balear del Clima:

- a) Emetre un informe preceptiu sobre els projectes de pla de transició energètica i canvi climàtic i de pla director sectorial energètic de les Illes Balears, així com sobre les seves modificacions.
- b) Emetre un informe sobre els avantprojectes de disposicions legals o reglamentàries de la comunitat autònoma, en les matèries objecte d'aquesta llei, quan ho sol·liciti el conseller competent en matèria de canvi climàtic.

- c) Elaborar propostes sobre planificació climàtica i sobre marcs estratègics d'adaptació al canvi climàtic, quan ho sol·liciti el conseller competent en matèria de canvi climàtic.
- d) Emetre un informe sobre els instruments de planificació territorial i urbanística i sobre els plans d'acció d'energia sostenible i clima, quan ho sol·licitin les administracions territorials de les Illes Balears.
- e) Avaluar el desenvolupament i la implantació de les polítiques en matèria de canvi climàtic, i, si escau, proposar canvis en la normativa vigent en aquesta matèria.
- f) Promoure l'intercanvi d'informació sobre el canvi climàtic entre els diferents sectors socials i econòmics.
- g) Qualsevol altra funció de caràcter consultiu que li sigui encomanada pel conseller competent en matèria de canvi climàtic.

3. La composició, l'abast de les funcions i el règim de funcionament s'han de determinar reglamentàriament. En tot cas, en la composició del Consell s'hi ha de garantir la representació de les administracions insulars i municipals, del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic, dels sectors econòmics, socials i professionals implicats, de les entitats representatives dels interessos mediambientals, de la universitat i dels grups d'investigació, i s'hi ha de fomentar una presència equilibrada d'homes i dones.

Article 7. Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic

1. Es crea el Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic com a òrgan col·legiat que té com a finalitat assessorar el Govern de les Illes Balears en relació amb el desenvolupament i la consecució dels objectius marcats per aquesta llei.

2. El Comitè d'Experts està integrat per persones de reconegut prestigi en els camps mediambiental, laboral, energètic o de canvi climàtic, nomenades pel Govern de les Illes Balears, i ha de tenir la composició següent:

- a) Un president o una presidenta, que s'ha de nomenar a proposta del conseller competent en matèria de canvi climàtic.
- b) Un màxim de set vocals, nomenats a proposta del president o presidenta.

3. Són funcions del Comitè d'Experts:

- a) Assessorar, a petició del Consell Balear del Clima, sobre el desenvolupament de les polítiques climàtiques i sobre l'adequació de les polítiques als objectius d'aquesta llei i del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic.
- b) Assessorar, a petició del Consell Balear del Clima, sobre l'adequació de projectes de normes i plans del Govern als objectius d'aquesta llei.
- c) Formular propostes encaminades al compliment dels objectius d'aquesta llei.
- d) Qualsevol altra funció de caràcter consultiu que li sigui encomanada pel conseller competent en matèria de canvi climàtic.
- e) Els informes, recomanacions i avaluacions de iniciativa pública del Comitè d'Experts han d'estar a disposició dels ciutadans en el portal web del Govern de les Illes Balears.

4. El Comitè d'Experts ha d'elaborar una memòria anual que ha de ser tramesa a la Presidència del Govern i del Parlament.

5. En la proposta i els nomenaments de vocals del Comitè, s'ha de procurar que hi hagi una presència equilibrada d'homes i dones.

Article 8. L'Institut Balear de l'Energia

1. Es crea l'Institut Balear de l'Energia com a entitat pública empresarial de les que preveu l'article 2.1.b) de la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears, amb personalitat jurídica pròpia i diferenciada, adscrit a la conselleria competent en matèria de canvi climàtic.

2. El consell de direcció estarà integrat per una presidència, que ocuparà el conseller competent en matèria de canvi climàtic, i fins a un màxim de deu vocals nomenats atenent criteris de professionalitat.³

3. L'Institut té com a finalitats bàsiques el foment i l'execució d'actuacions en matèria d'eficiència, gestió i estalvi energètics, com també d'energies renovables, la comercialització d'energia d'acord amb la normativa aplicable, l'elaboració d'estudis i anàlisis en matèria de canvi climàtic i transició energètica, així com la intervenció per fomentar la iniciativa energètica pública en tots els àmbits institucionals.

4. Són funcions de l'Institut, d'acord amb els seus estatuts, les següents:

- a) Promoure i gestionar sistemes de producció d'energia renovable, sistemes d'emmagatzematge o gestió d'energia i sistemes de recàrrega de vehicles elèctrics.
- b) Crear o participar en societats mercantils amb l'objectiu de comercialitzar energia elèctrica en règim de lliure competència, gestionar la venda d'excedents energètics d'instal·lacions d'autoconsum, recollida i anàlisi de les dades de consum i participar en la gestió intel·ligent de la demanda i en altres serveis del sistema elèctric.
- c) Promoure actuacions i inversions públiques i privades en matèria d'absorció de diòxid de carboni, de la preservació i millora dels embornals de carboni i d'adaptació al canvi climàtic.
- d) Fomentar la democratització de l'energia entre la ciutadania.
- e) Obrir a la participació ciutadana els projectes energètics que es promoguin per part de l'ens, tant en el seu disseny com en el seu finançament.
- f) Promoure campanyes d'informació i sensibilització ciutadana sobre el canvi climàtic i l'ús de l'energia.
- g) Elaborar estudis i models predictius i emetre informes tècnics sobre tecnologies i sistemes energètics, hàbits de consum energètic, l'evolució del canvi climàtic i la vulnerabilitat dels diferents sectors econòmics, així com sobre el compliment dels objectius i les mesures del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic.
- h) Fomentar la recerca, el desenvolupament, la formació i la reorientació professionals en matèria energètica.
- i) Participar en projectes competitiu d'àmbit estatal o internacional per tal de posar en marxa iniciatives relacionades amb els objectius d'aquesta llei o les funcions de l'Institut.
- j) Proporcionar suport tècnic als gestors energètics i a les unitats de contractació de les diferents administracions públiques, elaborar programes de racionalització de l'ús de l'energia i promocionar l'aprofitament de recursos energètics renovables en l'àmbit del sector públic.
- k) Proporcionar suport tècnic als municipis per a la redacció, l'execució i la revisió dels plans d'acció per al clima i l'energia sostenible.

³ Apartat modificat per la Llei 4/2021, de 17 de desembre, esmentada en la nota 1.

- l) Assessorar les institucions i les administracions públiques que ho sol·licitin sobre instruments fiscals utilitzables per avançar en la consecució de les finalitats d'aquesta llei.
- m) Promoure actuacions i inversions públiques i privades en projectes R+D+i, a l'àmbit de la transició energètica.

5. Per a l'exercici de les seves funcions, l'Institut disposa, d'acord amb els seus estatuts, de les potestats, facultats i prerrogatives pròpies de les entitats públiques empresarials i, en tot cas, pot:

- a) Subscriure convenis de col·laboració i contractes amb entitats públiques o privades.
- b) Constituir o participar en societats mercantils.
- c) Establir o gestionar programes de subvencions i línies d'ajuts públics.
- d) Fer el tractament estadístic de dades.

6. Els poders públics, la ciutadania, les empreses, les organitzacions sense ànim de lucre i les associacions empresarials estan obligats a col·laborar amb l'Institut i a aportar-li les dades estadístiques necessàries per a l'execució de les polítiques climàtiques, d'acord amb els formats i amb els criteris de confidencialitat que s'estableixin. Quan sigui possible, les estadístiques han d'incloure la variable de sexe d'acord amb l'article 7 de la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes.

7. Per a projectes de generació d'energia renovable, d'emmagatzematge d'energia o d'absorció de carboni que s'hagin de dur a terme a terrenys que siguin propietat d'una altra administració, l'Institut Balear de l'Energia pot redactar i dur a terme la tramitació administrativa dels projectes corresponents una vegada que hagi rebut la comunicació de la voluntat d'aquella administració per procedir a la posada a disposició dels terrenys amb aquesta finalitat, sense perjudici de la necessitat d'instrumentar posteriorment la cessió de la titularitat, si escau, dels terrenys, l'atorgament del títol habilitant per executar les obres o el mecanisme corresponent de col·laboració entre les administracions.

8. Els convenis de col·laboració entre administracions públiques relacionats amb projectes de generació d'energia renovable, d'emmagatzematge d'energia o d'absorció de carboni, podran tenir una vigència màxima de trenta anys.⁴

9. ⁵Les entitats locals de les Illes Balears podran cedir l'ús de béns i drets de domini públic o patrimonials directament a l'Institut Balear de l'Energia per a la implantació d'instal·lacions d'energies renovables.

Aquestes cessions d'ús, que no alteraran la naturalesa jurídica del bé, es formalitzaran mitjançant conveni que haurà de publicar-se en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i haurà d'expressar, com a mínim, el següent contingut:

- a) La finalitat concreta de l'ús.
- b) La durada temporal de la cessió, que no podrà excedir de trenta anys.
- c) El destí de l'aprofitament energètic.
- d) Les restants condicions concretes de la cessió d'ús, incloent-hi la contraprestació que rebi l'administració cedent, si n'és el cas.
- e) L'assumpció del pagament de les despeses de manteniment i conservació del bé o dret cedit a càrrec del cessionari.

⁴ Apartat afegit per la Llei 4/2021, de 17 de desembre, esmentada en la nota 1.

⁵ Apartat afegit per la Llei 4/2021, de 17 de desembre, esmentada en la nota 1.

- f) L'assumpció del pagament de l'impost sobre béns immobles.
- g) La referència cadastral en cas que l'objecte de la cessió sigui un immoble.

Article 9. La gestió energètica al sector públic

1. A fi de racionalitzar el seu consum energètic, les administracions públiques han de dur a terme o han de contractar auditories energètiques que han d'incloure propostes concretes de millores d'eficiència energètica per als edificis que ocupin o dels quals siguin titulars.

2. A cada administració pública de les Illes Balears s'hi ha d'implantar la figura del gestor energètic amb la funció de fer un seguiment del consum energètic i proposar millores destinades a aconseguir l'eficiència energètica i la producció d'energies renovables en els edificis. Així mateix, li correspon proposar la implantació i fer el seguiment de les mesures derivades de les auditories energètiques.

3. En l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma, hi ha d'haver almenys un gestor a cada conselleria i entitat del sector públic instrumental. La resta d'administracions territorials de les Illes Balears també han de disposar de gestors energètics. A aquest efecte poden col·laborar entre elles quan no disposin dels mitjans suficients.

4. En els edificis de l'administració pública que, per motius de consum, superfície, exemplaritat o aflluència de persones sigui recomanable, s'haurà d'exhibir en un lloc visible proper a l'entrada un cartell explicatiu sobre les mesures d'estalvi, eficiència energètica i producció de renovables aplicades a l'edifici en els termes que es disposin en una resolució del conseller competent en matèria de canvi climàtic.

5. El desenvolupament reglamentari d'aquesta llei ha de preveure el procediment pel qual l'administració competent en matèria de cooperació local, amb la col·laboració de la direcció general del Govern competent en matèria d'energia, previ informe favorable de l'ajuntament corresponent, pugui assumir la realització de l'auditoria energètica i la implantació de la figura del gestor energètic pels municipis amb una població de dret inferior a 5.000 habitants que no ho facin de forma mancomunada.

TÍTOL III PLANIFICACIÓ

CAPÍTOL I EL PLA DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA I CANVI CLIMÀTIC

Article 10. Naturalesa i contingut

1. El Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic constitueix el marc integrat i transversal d'ordenació i planificació d'objectius, polítiques i accions que permetin complir amb les finalitats d'aquesta llei.

2. El contingut del Pla ha de determinar-se d'acord amb els objectius i principis de la Unió Europea en matèria de canvi climàtic, la legislació bàsica estatal i l'evolució del coneixement científic, i s'ha d'estructurar en els apartats següents:

- a) El marc estratègic d'adaptació.
- b) Els objectius de reducció d'emissions i dels pressuposts de carboni en el marc de la planificació estatal.

- c) Els objectius d'estalvi i eficiència energètica i penetració d'energies renovables.
- d) Les línies estratègiques d'actuació sectorials i territorials de transició energètica, i de mitigació i adaptació al canvi climàtic.
- e) El procediment per a la seva avaluació, seguiment i pròrroga.

Així mateix ha d'incloure, en annexos que poden revisar-se periòdicament per ordre del conseller competent en matèria de canvi climàtic, els indicadors de referència per a la reducció d'emissions difuses que han de complir les grans i mitjanes empreses en els termes de la legislació vigent.

3. El Pla de Transició Energètica ha de contemplar una inversió pública anual i plurianual mínima per a la instal·lació de plaques fotovoltaiques i altres fonts d'energia renovable a terrenys i edificis de titularitat pública mitjançant l'Institut Balear de l'Energia.

4. El Pla s'aprova, a proposta vinculant de la Comissió Interdepartamental de Canvi Climàtic, mitjançant un decret del Govern de les Illes Balears, amb informes previs del Consell Balear del Clima i del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic.

Abans de l'aprovació del Pla és preceptiva l'obertura d'un període d'informació pública amb el termini i els requisits exigits per la normativa general de procediment administratiu.

5. El Pla ha de preveure inicialment una vigència temporal d'almenys deu anys i s'ha de revisar almenys cada cinc per concretar les determinacions que s'han d'aplicar en els períodes quinquennals següents.

En el procés de revisió, s'ha de tenir en compte la coherència amb els plans, estudis, guies i indicadors disponibles en l'àmbit autonòmic, estatal, europeu o internacional que siguin rellevants.

6. Anualment s'ha de fer pública l'evolució del compliment dels objectius establerts en el Pla.

Article 11. Marc estratègic d'adaptació

El marc estratègic és el conjunt de principis bàsics d'actuació en matèria d'adaptació al canvi climàtic i ha de tenir el contingut mínim següent:

- a) Els escenaris climàtics de referència, partint de les projeccions climàtiques disponibles en cada moment.
- b) L'anàlisi dels principals impactes prevists en els escenaris climàtics.
- c) Els riscos i les possibles vulnerabilitats de la ciutadania i dels diferents sectors i ecosistemes davant el canvi climàtic, així com una anàlisi de la seva capacitat d'adaptació.
- d) Les línies generals d'adaptació per reduir la vulnerabilitat i augmentar la resiliència als canvis prevists que siguin viables des d'un punt de vista econòmic, social i ambiental.
- e) Els indicadors mínims de vulnerabilitat i adaptació.

Article 12. Objectius de reducció d'emissions

El Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic ha de preveure les quotes quinquennals de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle a fi d'assolir progressivament, prenent com a base de càlcul l'any 1990, els objectius següents:

- a) El 40 % per a l'any 2030.
- b) El 90 % per a l'any 2050.

Aquests objectius tenen caràcter vinculant per a les emissions difuses i indicatiu per a les no difuses.

Article 13. Pressuposts de carboni

1. Els pressuposts de carboni tenen la finalitat de definir el repartiment, entre els diferents sectors d'activitat econòmica, dels objectius de reducció d'emissions difuses i no difuses, i de marcar la quantitat total d'emissions per al conjunt de les Illes Balears a aquest efecte.

2. Els pressuposts de carboni s'han de fixar de forma quinquennal i s'han de prendre com a base per a la fixació d'objectius d'eficiència energètica i reducció d'emissions, que s'han de complir progressivament per sectors.

3. Per establir cada pressupost de carboni s'han de tenir en compte, entre altres factors, els impactes sobre els diferents sectors i els potencials de reducció de cada un, les circumstàncies econòmiques i socials, la competitivitat i la política energètica.

Article 14. Objectius d'estalvi i eficiència energètica

1. El Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic ha de concretar quotes quinquennals d'estalvi i eficiència energètica i ha de prendre com a base el consum primari registrat en l'exercici 2005 per assolir els objectius de reducció en el consum primari següents:

- a) El 26 % per a l'any 2030.
- b) El 40 % per a l'any 2050.

2. Així mateix, el Pla ha d'establir els criteris mínims d'eficiència energètica que han de complir les infraestructures i instal·lacions públiques.⁶

Article 15. Penetració d'energies renovables

1. El Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic ha de preveure les mesures necessàries per avançar cap a la major autosuficiència energètica, de manera que l'any 2050 hi hagi la capacitat per generar al territori de les Illes Balears, mitjançant energies renovables, almenys el 70 % de l'energia final que es consumeixi en aquest territori.

2. El Pla ha de preveure quotes quinquennals de penetració d'energies renovables, per tecnologies, a fi d'assolir progressivament els objectius següents, definits com a proporció de l'energia final consumida en el territori balear:

- a) El 35 % per a l'any 2030.
- b) El 100 % per a l'any 2050.

Article 16. Actualització i territorialització dels objectius

1. Els objectius de la planificació en matèria climàtica establerts en els articles precedents tenen caràcter de mínims, si bé s'han d'adaptar al que determinin en cada moment les institucions de la Unió Europea o els instruments de planificació corresponents aprovats per l'Estat.

2. Aquests objectius s'han d'ajustar a les particularitats de cada illa.

⁶ Vegeu acords esmentats en la nota 1.

Article 17. Línies estratègiques d'actuació sectorials

El Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic ha de definir les línies estratègiques d'actuació mínimes que han de seguir les diferents polítiques en els diferents sectors de l'acció pública. Aquestes línies estratègiques han de tenir associats uns indicadors clars i mesurables que permetin avaluar el compliment dels objectius establerts.

CAPÍTOL II

PERSPECTIVA CLIMÀTICA I ALTRES MESURES DE PLANIFICACIÓ

Article 18. Perspectiva climàtica

1. En els procediments d'elaboració de lleis i de disposicions de caràcter general i en l'activitat planificadora que promoguin o aprovin les administracions públiques de les Illes Balears, s'hi ha d'incorporar la perspectiva climàtica de conformitat amb els estàndards o els objectius indicats en aquesta llei i en el Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic.

2. L'òrgan encarregat de tramitar qualsevol iniciativa normativa o planificadora ha d'incorporar-hi, amb caràcter preceptiu, una avaluació d'impacte climàtic, que ha de tenir per objecte analitzar la repercussió del projecte en la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic.

Article 19. Perspectiva climàtica en els pressuposts

S'ha d'incorporar la perspectiva climàtica en el projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma i en els projectes de pressuposts de les administracions públiques de les Illes Balears. A aquest efecte, els òrgans competents han de valorar en les memòries corresponents l'impacte dels respectius programes pressupostaris en els objectius del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic.

Article 20. Perspectiva climàtica en els instruments de planificació

1. ⁷La nova formulació, adaptació o revisió dels plans directors sectorials, els plans territorials insulars i els instruments de planejament municipal, així com qualsevol altre pla sotmès a avaluació ambiental estratègica, han d'incorporar la perspectiva climàtica en el procés d'avaluació ambiental. A aquest efecte, han d'incorporar:

- a) Una anàlisi del seu impacte sobre les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle directes i induïdes, així com mesures destinades a minimitzar-les o compensar-les en cas que no es puguin evitar.
- b) Una anàlisi de la vulnerabilitat actual i prevista davant els efectes del canvi climàtic i mesures destinades a reduir-la.
- c) Una avaluació de les necessitats energètiques del seu àmbit d'actuació i la determinació de les mesures necessàries per minimitzar-les i per garantir la generació d'energia d'origen renovable.

2. En els nous desenvolupaments urbanístics que prevegin els instruments recollits en l'apartat anterior s'ha de reservar una àrea de sòl destinada a la generació d'energia renovable amb una superfície suficient per generar l'equivalent anual a les necessitats energètiques d'aquest desenvolupament.

⁷ Vegeu acords esmentats en la nota 1.

Article 21. El Pla Director Sectorial Energètic

El Pla Director Sectorial Energètic s'ha d'ajustar als objectius i les determinacions del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic, i s'ha d'adaptar a les previsions d'aquesta llei, d'acord amb el contingut i el procediment establerts en la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial de les Illes Balears.

Article 22. Plans d'acció municipals per al clima i l'energia sostenible

1. Els municipis de les Illes Balears han d'aprovar plans d'acció per al clima i l'energia sostenible, d'acord amb la metodologia adoptada en l'àmbit de la Unió Europea.
2. Aquests plans han de ser coherents amb el Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic.
3. Els municipis de població inferior a 20.000 habitants poden aprovar els plans de forma mancomunada o individual.
4. Aquests plans han de tenir el contingut mínim següent:
 - a) L'anàlisi i l'avaluació d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.
 - b) La identificació i la caracterització dels elements vulnerables.
 - c) Els objectius i les estratègies per a la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic, que inclogui les possibles modificacions adients del planejament urbanístic i les ordenances municipals.
 - d) Les accions de sensibilització i formació.
 - e) Les regles per a l'avaluació i el seguiment del Pla.

Article 23. Avaluació ambiental⁸

1. En els procediments d'avaluació ambiental dels plans, programes i projectes que hi estan subjectes, s'han de tenir en compte els objectius d'aquesta llei i els del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic.
2. En els informes que emeti la conselleria competent en matèria de canvi climàtic en aquests procediments s'ha d'avaluar el potencial impacte directe i induït sobre el consum energètic, com també l'adequació al Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic i a la normativa vigent en matèria de canvi climàtic.
3. La Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears pot imposar condicionants dirigits a reduir emissions, augmentar l'ús d'energies renovables o reduir la vulnerabilitat al canvi climàtic, de manera justificada i d'acord amb els termes que s'estableixin reglamentàriament.

TÍTOL IV POLÍTIQUES ENERGÈTIQUES

CAPÍTOL I REDUCCIÓ D'EMISSIONS

Article 24. Principis d'actuació

1. Tothom està obligat a col·laborar en les polítiques públiques de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, en el marc de la legislació estatal bàsica i dels instruments de planificació prevists en aquesta llei.

⁸ Vegeu acords esmentats en la nota 1.

2. L'Administració de la comunitat autònoma ha d'impulsar la reducció d'emissions en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears i ha d'incentivar-la en tots els sectors de l'activitat econòmica.

3. L'Administració de la comunitat autònoma ha de posar a l'abast dels sectors públic i privat guies tècniques i eines per facilitar els càlculs de petjada de carboni i d'absorció de gasos amb efecte d'hivernacle així com les actuacions per assolir reduccions d'emissions.

Article 25. Emissions no difuses

Les grans i mitjanes empreses que desenvolupin totalment o parcialment la seva activitat a les Illes Balears i que estiguin sotmeses al règim de comerç d'emissions de gasos estan obligades:

- a) A calcular i a acreditar anualment la petjada de carboni corresponent a les activitats que duguin a terme a les Illes Balears, d'acord amb el que s'estableixi reglamentàriament.
- b) Al compliment de les obligacions registrals establertes en l'article 28 d'aquesta llei.

Article 26. Emissions difuses

1. Les grans i mitjanes empreses que desenvolupin totalment o parcialment la seva activitat a les Illes Balears i que no estiguin sotmeses al règim de comerç d'emissions de gasos han de reduir progressivament les emissions per tal d'assolir els objectius establerts en aquesta llei.

2. A l'efecte del que disposa l'apartat anterior, els indicadors de referència per a la reducció d'emissions difuses s'han de fixar en els annexos del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic i han de representar l'objectiu per a l'eficiència expressat en emissions específiques per a cada una de les categories d'activitats, en funció del sector, del subsector o de la branca d'activitat corresponent.

3. Els indicadors de referència poden ser de serveis, de processos, d'activitats o d'instal·lacions; s'han de referir als abasts d'emissions 1 i 2, i han de permetre la comparació de l'eficiència en condicions homogènies. S'han de determinar tenint en compte les particularitats de cada sector, les reduccions ja assolides i les millors tècniques i tecnologies disponibles en cada moment, així com la seva viabilitat tècnica i econòmica.

4. Les empreses a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article estan obligades:

- a) A calcular i a acreditar anualment la petjada de carboni corresponent al conjunt de les activitats que duguin a terme a les Illes Balears, d'acord amb el que s'estableixi reglamentàriament.
- b) A complir les obligacions registrals establertes en l'article 28 d'aquesta llei.
- c) A elaborar i executar plans de reducció d'emissions i a presentar-los a la conselleria competent en matèria de canvi climàtic en els termes que reglamentàriament es determini.
- d) A adequar les seves actuacions als plans de reducció i als indicadors de referència de reducció d'emissions.

5. Els càlculs i els plans esmentats podran ser agregats per al conjunt de les instal·lacions i de les activitats de cada empresa al territori de les Illes Balears, i podran incloure informació relativa a l'abast 3.

6. En els casos en què les empreses no presentin els plans de reducció d'emissions en el termini establert, no hagin fixat objectius adequats de reducció o no hagin justificat la realització de les actuacions necessàries per assolir aquests objectius, la direcció general competent en matèria d'energia ha de formular els requeriments necessaris per corregir l'actuació empresarial.

Article 27. Compensació d'emissions difuses

1. L'Administració de la comunitat autònoma ha d'establir mecanismes voluntaris de compensació d'emissions no subjectes al règim de comerç d'emissions mitjançant la participació o l'aportació a projectes que es duguin a terme a les Illes Balears de recuperació, protecció o gestió d'ecosistemes, activitats agràries o altres projectes d'absorció de CO₂.

2. Les entitats subjectes a les obligacions de reducció d'emissions d'acord amb l'article 26.1 anterior poden substituir una part de les obligacions de reducció esmentades amb els mecanismes de compensació regulats en aquest article.

Article 28. Registre balear de petjada de carboni

1. Es crea el Registre balear de petjada de carboni com a instrument per a l'efectivitat de les disposicions relatives a la reducció d'emissions de gasos. Reglamentàriament s'han de determinar les funcions, l'organització i el funcionament del Registre, que s'ha de coordinar amb el registre estatal corresponent.

2. Les grans i mitjanes empreses s'han d'inscriure en el Registre balear i hi han de fer constar, en els termes que reglamentàriament es determinin:

- a) Els càlculs anuals de petjada de carboni que realitzin a les Illes Balears.
- b) Les dades relatives als plans de reducció d'emissions que s'hagin d'executar a les Illes Balears.
- c) Els projectes d'absorció de diòxid de carboni associats al mecanisme voluntari de l'article 27 anterior.

3. Qualsevol persona física o jurídica no inclosa en l'apartat anterior es pot inscriure voluntàriament en el Registre balear a l'efecte del que preveu l'apartat anterior.

4. La informació estadística de petjada de carboni s'ha de fer pública agregada per sectors.

Article 29. Inventari d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle

1. La conselleria competent en matèria de canvi climàtic ha d'aprovar l'Inventari d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, amb periodicitat anual. Reglamentàriament se n'han de determinar l'abast, el contingut i els criteris de qualitat aplicables.

2. Aquest inventari, que ha de respectar la normativa estatal bàsica existent en aquest àmbit, ha d'incloure les emissions antropogèniques per fonts d'emissió i l'absorció per embornals. També ha d'especificar les projeccions d'aquestes emissions d'acord amb els criteris i escenaris vigents d'àmbit nacional i internacional.

3. L'Inventari ha de ser públic i accessible per via telemàtica.

CAPÍTOL II

EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

Article 30. Obligacions generals

1. Tothom està obligat a usar l'energia de forma racional, emprant sistemes eficients i procurant el màxim estalvi.

2. En els edificis de nova construcció, en la reforma o rehabilitació dels edificis existents, en les infraestructures públiques i en les instal·lacions i aparells s'han de complir les mesures d'estalvi i eficiència energètica que s'estableixin d'acord amb aquest capítol.

Els conceptes de reforma i rehabilitació s'han d'entendre d'acord amb el que estableix el Reial Decret 314/2006, de 17 de març, pel qual s'aprova el Codi Tècnic de l'Edificació o normativa que el substitueixi.

3. S'exceptuen de les obligacions recollides en els articles 32, 33 i 35 d'aquesta llei els edificis industrials i els agrícoles no residencials, o parts d'aquests, de baixa demanda energètica.

4. Les administracions públiques de les Illes Balears han d'engegar línies d'acció per incrementar l'eficiència energètica. Aquestes línies d'acció han de seguir estratègies de finançament basades en mecanismes de recuperació de les inversions realitzades (finançament a tercers, tornada de la inversió inicial sobre la base dels estalvis aconseguits, etc.).

SECCIÓ 1a

EDIFICACIONS

Article 31. Mesures de foment

1. Les administracions públiques de les Illes Balears han de fomentar l'estalvi d'emissions en el procés constructiu de les edificacions i l'ús de materials de construcció de baix impacte ambiental, preferentment d'origen local. En aquest sentit, s'ha de promoure el càlcul de la petjada de carboni en els projectes de noves edificacions.

2. Així mateix han de facilitar i incentivar la rehabilitació dels edificis existents i la construcció de nous edificis amb una qualificació energètica superior a la que exigeixi la normativa vigent. La conselleria competent en matèria de canvi climàtic, en col·laboració amb les administracions insulars i locals, ha d'elaborar una guia de millors pràctiques.

3. Les administracions públiques de les Illes Balears han de fomentar l'obtenció de certificacions de construcció sostenible que avaluin, per a la construcció, ús i desmantellament dels edificis, la reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, l'eficiència energètica, l'estalvi d'aigua i la reducció dels residus.

4. Les administracions públiques han d'establir programes de subvencions, d'ajudes i polítiques fiscals destinades a aconseguir l'eficiència energètica en la rehabilitació d'habitatges, amb atenció especial als col·lectius més vulnerables. Així mateix, es poden establir estratègies de finançament basades en mecanismes de recuperació de les inversions realitzades a partir de l'estalvi energètic.

5. Les administracions públiques de les Illes Balears han de fomentar l'ús de materials de construcció i rehabilitació atenent l'anàlisi del seu cicle de vida i la seva petjada de carboni.

6. El Govern de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències, modificarà els instruments fiscals relatius a l'habitatge, els residus i les activitats econòmiques, entre altres, per tal d'incentivar en el sector privat actuacions de mitigació del canvi climàtic, d'adaptació a aquest i el foment de la generació distribuïda. Així mateix, el Govern de les Illes Balears fomentarà i assessorarà per tal que els ens locals també adaptin els seus instruments fiscals en la mateixa línia.

Article 32. Eficiència energètica en edificacions

1. El Govern de les Illes Balears ha de fixar reglamentàriament els requisits i els valors addicionals als mínims prevists en la legislació bàsica estatal en matèria d'eficiència energètica, que han de complir les edificacions de nova construcció i les reformes i rehabilitacions de les existents.

2. Les noves edificacions que es construeixin han de ser edificis de consum energètic quasi nul.

Article 33. Certificacions d'eficiència energètica

1. El Govern de les Illes Balears ha d'establir reglamentàriament la informació addicional que hagin d'incorporar els certificats d'eficiència energètica de les noves edificacions i de les edificacions existents, quan, d'acord amb la legislació bàsica estatal, aquests siguin exigibles.

En tot cas, els certificats d'eficiència energètica han d'incorporar informació de la despesa energètica de l'edifici, així com un mínim de tres propostes de millora d'eficiència energètica, que han d'incloure una estimació dels terminis de recuperació de la inversió o de la rendibilitat durant el seu cicle de vida útil.

2. L'Administració de la comunitat autònoma ha de tenir en compte les dades dels certificats d'eficiència energètica a l'hora d'establir els indicadors que permetin avaluar el compliment dels objectius de transició energètica.

Article 34. Plans de gestió energètica

1. Tots els edificis o unitats d'aquests que disposin d'instal·lacions amb una potència tèrmica nominal instal·lada superior a 70 kW o una potència elèctrica contractada superior a 100 kW han de disposar de plans de gestió energètica.

2. Els plans de gestió energètica han d'incloure els elements que es determinin reglamentàriament i, en tot cas:

- a) La qualificació de l'edifici en conjunt i la qualificació energètica de les instal·lacions tèrmiques corresponents.
- b) Mesures d'estalvi, d'eficiència energètica i de generació renovable.
- c) El seguiment anual del compliment del Reglament d'instal·lacions tèrmiques en els edificis i la documentació requerida per aquest reglament i la resta de normativa vigent en matèria d'eficiència energètica i de generació renovable.
- d) El seguiment anual del consum energètic de les edificacions.

3. Els plans es poden presentar de forma agregada per al conjunt de les activitats d'una mateixa entitat o empresa i, en tot cas, han d'acreditar el compliment de la normativa vigent d'eficiència energètica en la totalitat de les instal·lacions que en formen part.

4. Reglamentàriament s'han de determinar els subjectes obligats al compliment dels apartats anteriors, així com el contingut i la periodicitat dels plans, els termes de

la comunicació a l'òrgan competent en matèria d'energia, el règim d'avaluació de resultats i el distintiu que n'acrediti el compliment i vigència.

5. Els subjectes obligats han d'exhibir el distintiu del pla de gestió energètica en un lloc destacat i visible de l'immoble.

6. No és exigible el pla de gestió quan es presenti a la conselleria competent en matèria de canvi climàtic la documentació completa de l'auditoria d'eficiència energètica prevista en la norma bàsica estatal, en relació amb les edificacions i les instal·lacions incloses en l'auditoria, quan aquesta acrediti el compliment de la normativa vigent en matèria d'eficiència energètica, sens perjudici de l'obligació d'exhibir el distintiu corresponent.

Article 35. Atorgament de llicències

1. No es pot atorgar la llicència de primera ocupació a noves edificacions sense disposar prèviament del certificat d'eficiència energètica a què fa referència l'article 33 anterior, inscrit degudament.

2. Així mateix, no es pot atorgar el certificat de final d'obra del tècnic per a obres de rehabilitació, de reforma o canvi d'ús d'edificacions existents sense disposar prèviament del certificat d'eficiència energètica, inscrit degudament.

3. El que s'estableix en els punts anteriors és d'aplicació en els casos en què el certificat d'eficiència energètica sigui exigible d'acord amb la legislació bàsica estatal.

4. Aquesta normativa no afectarà les llicències municipals d'obres, de primera ocupació, d'obres de rehabilitació, de reforma o canvi d'ús i l'obtenció i la inscripció del certificat d'eficiència energètica sol·licitades amb anterioritat a l'entrada en vigor de la llei.

SECCIÓ 2a

INFRAESTRUCTURES PÚBLIQUES

Article 36. Grans infraestructures i equipaments públics

1. Els projectes de les grans infraestructures i equipaments la titularitat dels quals correspon a les administracions públiques de les Illes Balears han d'incloure una avaluació de les diferents alternatives relatives a la seva eficiència energètica i, especialment, a les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle directes i indirectes, com també el cost del consum energètic corresponent a tota la seva vida útil.

2. Aquestes noves infraestructures han de complir els valors mínims que fixi el Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic.

Article 37. Infraestructures portuàries

1. Els plans d'ús i gestió de cada port hauran de valorar una oferta de punts de connexió per al subministrament o la recàrrega, de gas i preferentment d'electricitat, de les embarcacions, així com mesures que incentivin l'ús d'embarcacions menys contaminants.⁹

2. Es promourà l'aprofitament de l'energia undimotriu i d'altres fonts renovables als ports de competència autonòmica.

⁹ Apartat modificat pel DL 4/2022, de 30 de març, esmentat en la nota 1. En relació amb aquesta modificació, vegeu l'acord esmentat en la nota 1.

Article 38. Enllumenat públic

1. Les administracions públiques de les Illes Balears han d'implantar una xarxa d'enllumenat públic que, d'acord amb la legislació aplicable, minimitzi el consum elèctric.

2. L'adaptació progressiva de l'enllumenat al consum eficient s'ha de dur a terme amb criteris de reducció màxima de la contaminació lumínica respectant la normativa específica de protecció del medi nocturn.

3. La conselleria competent en matèria de canvi climàtic, seguint les pautes tècniques establertes pel Comitè d'Experts, ha de fixar les especificacions tècniques que permetin la implantació de l'enllumenat públic d'acord amb els apartats anteriors.

4. Per al compliment del que es disposa en aquest article, les administracions públiques competents han d'impulsar programes de subvencions per a la substitució o l'adaptació de l'enllumenat públic.

SECCIÓ 3a

EFICIÈNCIA ENERGÈTICA D'INSTAL·LACIONS I APARELLS

Article 39. Instal·lacions de distribució d'energia tèrmica de districte

1. Les instal·lacions de distribució d'energia tèrmica de districte han d'utilitzar prioritàriament fonts d'energia primària d'origen renovable o energia residual procedent de depuradores, així com d'infraestructures industrials, equipaments i altres instal·lacions. En cas d'haver d'utilitzar combustibles fòssils, s'han de prioritzar els que produeixin menys emissions.

2. Els projectes d'aquestes instal·lacions es poden declarar d'utilitat pública, d'acord amb la legislació bàsica estatal en matèria d'energia.

Article 40. Substitució d'instal·lacions i aparells

1. Les administracions públiques de les Illes Balears han de fomentar la substitució d'instal·lacions d'energia obsoletes per altres de més eficients, com també el consum d'aparells eficients.

2. El Govern de les Illes Balears ha de promoure la substitució d'instal·lacions tèrmiques ineficients, o basades en combustibles fòssils, per bombes de calor d'alta eficiència o altra solució tècnica equivalent a l'anterior.

3. Es poden declarar d'utilitat pública els projectes d'instal·lacions de pous de geotèrmia oberta i tancada en funció del seu l'interès energètic.

Article 41. Classificació energètica d'instal·lacions tèrmiques

1. El Govern de les Illes Balears ha d'establir reglamentàriament un sistema de classificació energètica global al qual s'han de sotmetre, en el seu conjunt, els projectes de les instal·lacions tèrmiques, sens perjudici de la classificació individual dels seus equips i elements aïllats conformement a la legislació bàsica estatal. Aquest sistema ha de permetre la comparació de l'eficiència energètica de les instal·lacions.

2. Aquesta classificació energètica global és obligatòria tant per a les noves instal·lacions com per a les substitucions o noves incorporacions d'elements a les instal·lacions ja existents, quan requereixin projecte tècnic d'acord amb el Reglament d'instal·lacions tèrmiques en els edificis.

3. La classificació de l'apartat anterior s'ha d'incorporar al certificat d'eficiència energètica corresponent o al pla de gestió energètica quan aquests siguin exigibles.

CAPÍTOL III ENERGIES RENOVABLES

SECCIÓ 1a DISPOSICIONS GENERALS

Article 42. Primacia de les energies renovables

1. En totes les edificacions i instal·lacions, qualsevol que en sigui la titularitat, s'ha d'implantar progressivament el consum d'energia renovable.

2. En els instruments de planificació territorial i sectorial s'ha de prioritzar la instal·lació d'infraestructures d'energia renovable sobre aquelles que es basin en combustibles fòssils.

Article 43. Integració en el sistema elèctric de les energies renovables

1. La producció d'energia elèctrica mitjançant energies renovables es pot complementar amb la instal·lació d'equips d'emmagatzematge energètic amb la finalitat de proporcionar capacitat de gestió, assegurar la qualitat del subministrament i minimitzar el desenvolupament de nova xarxa necessària per a la seva integració.

2. La direcció general competent ha de coordinar amb l'operador del sistema elèctric la integració en aquest dels equips d'emmagatzematge energètic associats a instal·lacions de generació renovable, així com a altres necessitats del sistema elèctric balear. Aquests equips es podran declarar d'utilitat pública i tindran en tot cas consideració d'instal·lacions elèctriques als efectes dels articles 54 i següents de la Llei 34/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric.

3. Amb consulta prèvia als agents implicats, s'han de determinar els criteris tècnics i les funcionalitats mínimes de què han de disposar els sistemes de gestió de les instal·lacions de generació renovable, així com els dispositius d'emmagatzematge energètic associats.

Article 44. Adequació de les xarxes elèctriques

1. La planificació i el desenvolupament de les xarxes de distribució d'energia elèctrica situades a les Illes Balears han de permetre la integració de l'energia renovable en aquestes xarxes.

2. La direcció general competent, en el marc de la participació de la comunitat autònoma en el procés de planificació estatal de la xarxa de transport d'energia elèctrica, ha de promoure l'adequació d'aquesta xarxa per a la integració de l'energia renovable.

3. Els titulars de les xarxes de distribució i transport d'energia elèctrica, en les condicions que reglamentàriament es defineixin, han de proporcionar informació tècnica sobre línies, subestacions o nodes de les xarxes, per tal de permetre l'avaluació de la viabilitat dels emplaçaments per a instal·lacions de generació renovable.

4. Les actuacions regulades en els punts anteriors s'han de dur a terme tenint en compte la definició de les zones de desenvolupament prioritari definides en l'article 46 següent i han d'incloure una previsió del calendari de desenvolupament de la xarxa.

SECCIÓ 2a

UBICACIÓ DE LES INSTAL·LACIONS I TRAMITACIÓ DE PROJECTES

Article 45. Ubicació de les instal·lacions

Les instal·lacions d'energia renovable s'han d'adequar a les normes territorials i urbanístiques i se'ls ha de reconèixer l'ús compatible amb els usos propis del sòl rústic de règim comú. S'ha d'afavorir la implantació d'aquestes instal·lacions a les zones de desenvolupament prioritari.

Article 46. Zones de desenvolupament prioritari

1. Són zones de desenvolupament prioritari les unitats territorials que necessàriament han de delimitar els plans territorials insulars, en qualsevol tipus de sòl, on les instal·lacions d'energia renovable tenen la consideració d'ús admès a l'efecte de la legislació territorial i urbanística. La condició d'ús admès és d'aplicació directa i el planejament urbanístic l'ha de respectar.

2. Els plans territorials insulars han de definir la ubicació de les zones de desenvolupament prioritari així com la tipologia, les dimensions i altres característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona, tot considerant els aspectes següents:

- a) La suficiència de la font d'energia.
- b) L'aptitud ambiental i territorial per acollir les instal·lacions.
- c) La baixa productivitat o interès agrari de la zona.
- d) La disponibilitat o proximitat de capacitat de xarxa per evacuar l'energia generada, o les infraestructures de xarxa que esdevindrien necessàries.
- e) L'orografia, l'extensió, l'accessibilitat i altres característiques de la zona i el seu entorn.
- f) La preservació de paisatges protegits o especialment representatius i el respecte a les normes d'aplicació directa previstes en l'article 68 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears.
- g) Les necessitats energètiques dels municipis afectats.

En la definició de les zones de desenvolupament prioritari, els consells insulars han de comptar amb la participació dels ajuntaments.

3. Els plans territorials insulars han de garantir que la superfície total prevista per a aquestes zones sigui adequada i suficient per a la generació d'energia equivalent al consum energètic anual de l'illa, d'acord amb els objectius de consum establerts en l'article 14 d'aquesta llei.

4. Per determinar aquestes zones en els procediments d'elaboració dels plans territorials insulars la conselleria competent en matèria de canvi climàtic ha d'emetre prèviament un informe amb caràcter vinculant.

5. ¹⁰A l'illa de Formentera, correspon al Pla especial regulador de la implantació d'infraestructures energètiques la regulació de les disposicions que aquest article encomana als plans territorials insulars.

Aquest Pla especial, no ha d'afectar a les instal·lacions d'autoconsum i s'ha de formular tenint en compte la preservació dels valors paisatgístics de Formentera i en desenvolupament de les determinacions del Pla Territorial de Formentera.

La conselleria competent en matèria de canvi climàtic ha d'emetre prèviament informe amb caràcter vinculant.

¹⁰ Apartat afegit pel DL 4/2022, de 30 de març, esmentat en la nota 1.

Article 47. Simplificació de la tramitació d'instal·lacions de generació renovable i d'autoconsum

Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, com també les empreses distribuïdores i transportistes d'electricitat, han d'establir protocols adequats per simplificar i agilitar l'execució dels projectes d'energia renovable i d'autoconsum i la seva connexió a les xarxes energètiques.

Article 48. Tramitació d'instal·lacions de generació renovable¹¹

1. Les instal·lacions de generació renovable han de disposar de l'autorització administrativa de la direcció general competent en matèria d'energia amb les excepcions previstes expressament per la legislació sectorial.

2. No són necessàries l'autorització administrativa prèvia ni l'autorització administrativa de construcció per a les instal·lacions de generació elèctrica mitjançant energies renovables de menys de 100 kW de potència instal·lada, ni per a les instal·lacions de producció de petita potència que, per les seves característiques, determini el Pla Director Sectorial Energètic.

3. No estan subjectes a la declaració d'interès general en sòl rústic les instal·lacions de generació d'energia renovable següents:

- a) Les que s'hagin d'ubicar a zones de desenvolupament prioritari regulades en aquesta llei.
- b) Les que determini el Pla Director Sectorial Energètic.
- c) Les que estiguin incloses i delimitades específicament amb el grau de detall suficient en un instrument de planejament urbanístic o territorial.
- d) Les destinades a l'autoconsum a les edificacions o instal·lacions legals en sòl rústic.
- e) Les destinades a l'autosuficiència energètica de les explotacions agràries d'acord amb el que preveu la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears.

4. A efectes de la seva tramitació i autorització, les instal·lacions d'evacuació es consideren part integrant de les corresponents instal·lacions d'energies renovables.

5. Els projectes d'energies renovables tenen la consideració d'inversions d'interès autonòmic, amb els efectes regulats en els articles 5.3, 6, 7 i 8 de la Llei 4/2010, de 16 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió a les Illes Balears quant a preferència i reducció de terminis.

6. Les línies d'evacuació entre instal·lacions de generació renovable fins al punt de connexió a la xarxa de transport o a la de distribució, seran considerades d'interès públic amb els efectes regulats en l'article 33.e) de la Llei 5/1990 de carreteres de la comunitat autònoma de les Illes Balears, sempre que aquesta línia se cedeixi a l'empresa distribuïdora o la transportista d'energia.

Article 48 bis. Control municipal de les instal·lacions de transport i distribució d'energia elèctrica en baixa, mitjana i alta tensió¹²

Sens perjudici de les autoritzacions exigides per la legislació bàsica del sector elèctric, el control municipal que estableix l'article 84.c) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril,

¹¹ Apartats 5 i 6 afegits pel DL 4/2022, de 30 de març, esmentat en la nota 1. En relació amb aquesta modificació, vegeu l'acord esmentat en la nota 1.

¹² Article modificat pel DL 2/2023 de 6 de març, esmentat en la nota 1.

reguladora de les bases del règim local, per a les instal·lacions de transport i distribució d'energia elèctrica en baixa, mitjana i alta tensió ha de ser el següent:

1. Connexions de servei de baixa tensió

- a) Les connexions de servei de baixa tensió, tal com es troben definides en la ITC-BT-11 del Reial decret 842/2002, de 2 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament electrotècnic per a baixa tensió (en endavant, Reial decret 842/2002), tret que requereixin un tràmit ambiental, queden subjectes al règim de comunicació prèvia, a l'efecte de l'obtenció de la llicència municipal d'obres, i d'acord amb l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, sempre que es compleixin les particularitats següents:

1a. El traçat de la connexió de servei ha de ser el més curt possible.

2a. L'execució de les connexions de servei s'ha de fer segons la ITC-BT-07 del Reial decret 842/2002, sobre xarxes subterrànies per a distribució en baixa tensió. S'hi inclouran els traçats verticals per façanes sempre que es disposi dels permisos d'energia corresponents, quan aquesta solució sigui inevitable.

3a. Les connexions de servei han de transcórrer per voreres, camins o vials.

4a. El projecte o la documentació tècnica que s'adjunti a la comunicació prèvia ha de constar d'una declaració responsable per part de personal tècnic competent en la qual es declari que s'han consultat els serveis municipals existents, de manera que el traçat proposat evita qualsevol interferència amb aquests, i que el pla d'obres ha estat coordinat amb els serveis tècnics municipals. L'òrgan competent en matèria d'energia ha de publicar un model tipus de declaració responsable.

- b) Les connexions de servei que no es facin sota les premisses indicades en la lletra a) anterior queden sotmeses al tràmit de llicència municipal d'obres. Així mateix, quan de manera excepcional s'hagin de dur a terme mitjançant traçat aeri, totalment o parcialment, o mitjançant execució posada per façana, quan tècnicament quedi justificada, queden sotmeses al tràmit de llicència municipal d'obres. Tot això, sens perjudici del que estableix el Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears.
- c) Les connexions de servei que es facin sota les premisses indicades en la lletra a) de l'apartat 1 d'aquest article, en sòl rústic comú o en àrees de transició, han de tenir la consideració d'ús permès des d'un punt de vista territorial i urbanístic.

2. Xarxes de distribució d'energia elèctrica en baixa tensió

- a) Les xarxes de distribució d'energia elèctrica en baixa tensió, tal com estan definides en l'article 8 del Reial decret 842/2002, queden subjectes al règim de comunicació prèvia, tret que requereixin un tràmit ambiental, a l'efecte de l'obtenció de la llicència municipal d'obres, i d'acord amb l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, sempre que es compleixin les particularitats següents:

1a. El traçat de la xarxa de distribució en baixa tensió no ha de superar els 700 metres de longitud entre el quadre distribució de baixa tensió i el darrer armari de distribució.

2a. L'execució de les xarxes de distribució d'energia elèctrica s'ha de fer segons la ITC-BT-07 del Reial decret 842/2002, sobre xarxes subterrànies per a distribució en baixa tensió. S'hi inclouran els traçats verticals per façanes

sempre que es disposi dels permisos d'energia corresponents, quan aquesta solució sigui inevitable.

- 3a. El traçat de la xarxa de distribució en baixa tensió ha de transcórrer per voreres, camins o vials.
 - 4a. El projecte o la documentació tècnica que s'adjunti a la comunicació prèvia ha de constar d'una declaració responsable per part de personal tècnic competent en la qual es declari que s'han consultat els serveis municipals existents, de manera que el traçat proposat eviti qualsevol interferència amb aquests, i que el pla d'obres ha estat coordinat amb els serveis tècnics municipals. L'òrgan competent en matèria d'energia ha de publicar un model tipus de declaració responsable.
- b) Les xarxes de distribució en baixa tensió que no es facin sota les premisses indicades en la lletra a) anterior queden sotmeses al tràmit de llicència municipal d'obres. Així mateix, quan de manera excepcional s'hagin de dur a terme mitjançant traçat aeri, totalment o parcialment, o mitjançant execució posada per façana, per la impossibilitat material d'execució soterrada d'aquesta, queden sotmeses al tràmit de llicència municipal d'obres. Tot això, sens perjudici del que estableix el Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears.
 - c) Les xarxes de distribució en baixa tensió que es facin sota les premisses indicades en la lletra a) de l'apartat 2 d'aquest article, en sòl rústic comú o en àrees de transició, han de tenir la consideració d'ús permès des d'un punt de vista territorial i urbanístic.
3. Xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica en mitjana o alta tensió
- a) Les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica en mitjana o alta tensió, tal com estan definides en l'article 2 del Reial decret 223/2008, de 15 de febrer, queden subjectes al règim de comunicació prèvia, tret que requereixin un tràmit ambiental, a l'efecte de l'obtenció de la llicència municipal d'obres, i d'acord amb l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, sempre que es compleixin les particularitats següents:
 - 1a. El traçat de la xarxa en mitjana o alta tensió no ha de superar els 10 quilòmetres de longitud entre la capçalera de subestació i el darrer centre de transformació.
 - 2a. L'execució de les xarxes d'energia elèctrica en mitjana o alta tensió s'ha de dur a terme segons la ITC-LAT 06 del Reial decret 223/2008, de 15 de febrer, de línies subterrànies amb cables aïllats.
 - 3a. Les xarxes d'energia elèctrica en mitjana o alta tensió han de transcórrer per voreres, camins o vials.
 - 4a. S'hi inclouen els centres de transformació, els sistemes d'acumulació associats al sistema, els actius de compensació d'energia reactiva i de regulació de tensió, així com les conversions aèries subterrànies quan aquestes siguin necessàries.
 - 5a. El projecte o la documentació tècnica que s'adjunti a la comunicació prèvia ha de constar d'una declaració responsable per part de personal tècnic competent en la qual es declari que s'han consultat els serveis municipals existents, de manera que el traçat proposat evita qualsevol interferència amb aquests, i que el pla d'obres ha estat coordinat amb els serveis tècnics

municipals. L'òrgan competent en matèria d'energia ha de publicar un model tipus de declaració responsable.

- b) Les xarxes de transport i distribució en mitjana o alta tensió que es facin sota les premisses indicades en la lletra a) de l'apartat 3 d'aquest article, en sòl rústic comú o en àrees de transició, han de tenir la consideració d'ús permès des d'un punt de vista territorial i urbanístic. No obstant això, en el cas de Formentera, ateses les seves característiques territorials, aquesta consideració d'ús permès queda condicionada a una resolució favorable emesa pel Ple del Consell Insular quant a la seva tramitació.
- c) Les xarxes de transport i distribució en mitjana o alta tensió que no es facin sota les premisses indicades en la lletra a) anterior queden sotmeses al tràmit de llicència municipal d'obres. Així mateix, quan de manera excepcional s'hagin de dur a terme mitjançant traçat aeri, totalment o parcialment, per la impossibilitat material d'execució soterrada d'aquesta, queden sotmeses al tràmit de llicència municipal d'obres. Tot això, sens perjudici del que estableix el Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears.

Article 49. Participació local en instal·lacions de generació renovable

1. Les administracions públiques de les Illes Balears han d'incentivar la participació local en instal·lacions d'energia renovable i promouran la capacitat de la ciutadania, les comunitats d'energia renovable locals i altres entitats de la societat civil per fomentar la seva participació en el desplegament i la gestió dels sistemes d'energia renovable.

2. Als efectes d'aquesta llei, es consideren projectes de generació renovable amb participació local aquells en els quals s'acrediti que s'ha ofert la possibilitat de participar, en almenys el 20 % de la propietat del projecte, a les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, radicades en el municipi en el qual es pretén situar la instal·lació o en els municipis limítrofs a aquest.

3. En el cas que el projecte es vehiculi a través d'una societat mercantil, el 20 % de la propietat del projecte s'ha d'entendre com el 20 % de la societat vehicular. Si un mateix projecte estigués vehiculat en diverses societats, l'obertura a la inversió local mai no pot ser inferior al 20 % del total del valor nominal del conjunt de les accions o participacions de les societats vehiculars que componen el projecte.

4. També s'han de considerar projectes de generació renovable amb participació local aquells promoguts per entitats que siguin considerades comunitats d'energia renovable locals d'acord amb la normativa europea.

5. Els projectes d'energies renovables amb participació local tenen la consideració d'inversions d'interès autonòmic, amb els efectes regulats als articles 5.3, 6, 7 i 8 de la Llei 4/2010, de 16 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió a les Illes Balears.

6. L'oferta de participació local dels anteriors apartats 2 i 3 serà obligatòria quan el projecte de generació renovable estigui ubicat a terra i tengui una potència igual o superior a 5 MW. Si no arriba al 20 % el nombre de persones físiques o jurídiques interessades, s'ha d'ampliar l'oferta a les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, radicades als municipis limítrofs. En cas de seguir sense exhaurir-se el 20 %, s'ha d'estendre l'oferta a les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, radicades a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

7. El Govern de les Illes Balears crearà una borsa de terrenys on els seus propietaris els puguin posar a disposició pel desenvolupament de projectes d'energies renovables. El desenvolupament reglamentari d'aquesta llei en regularà els criteris i els requisits.

Article 50. Establiment del dret de superfície

Les administracions públiques poden constituir un dret de superfície sobre patrimoni de la seva titularitat a favor de cooperatives energètiques o comunitats d'energies renovables legalment constituïdes per al desenvolupament de projectes de generació d'energies renovables o emmagatzematge energètic.

El dret de superfície per a aquesta finalitat només es podrà concedir mitjançant concurs públic reservat per a aquest tipus d'entitats, i s'hauran d'establir necessàriament a les bases:

- a) La determinació exacta dels béns sobre els quals es constitueix el dret de superfície.
- b) La durada màxima de la concessió i, si n'és el cas, les oportunes pròrrogues, fins al màxim previst a la normativa de patrimoni públic aplicable.
- c) El cànon anual a satisfer o el mecanisme de col·laboració per a l'aprofitament de l'energia generada, si escau.
- d) La potència mínima de generació renovable o emmagatzematge a instal·lar i les seves característiques bàsiques.
- e) El termini màxim de posada en marxa d'aquestes instal·lacions.
- f) Els mecanismes de col·laboració i fiscalització a exercir per part de l'administració pública concedent.
- g) La forma en què s'executarà la reversió a favor de l'administració pública concedent una vegada esgotat el termini de concessió o resolta aquesta.

SECCIÓ 3a

APLICACIONS ESPECÍFIQUES DE LES ENERGIES RENOVABLES

Article 51. Generació en punts de consum aïllats

1. Les noves edificacions o les que tenguin un canvi d'ús en sòl rústic han de cobrir la totalitat del seu consum elèctric mitjançant generació renovable d'autoconsum sempre que no existeixi prèviament connexió disponible a la xarxa elèctrica, sens perjudici que s'hi puguin instal·lar sistemes de suport o d'emergència que facin servir combustibles fòssils.

2. El que es disposa en l'apartat anterior no és d'aplicació a les edificacions, construccions i instal·lacions legals vinculades a les activitats agràries.

3. Les administracions públiques de les Illes Balears han de promoure la substitució de grups electrògens per sistemes de generació renovable.

Article 52. Autoconsum¹³

1. Tothom té dret a produir la seva pròpia electricitat a partir de fonts renovables i a consumir-la. Les administracions públiques han de fomentar l'autoconsum d'energies renovables, eliminant les traves existents, incentivant la seva implantació i en els casos en què no sigui possible l'autoconsum individual, promovent l'autoconsum compartit.

¹³ Article modificat pel DL 4/2022, de 30 de març, esmentat en la nota 1.

2. La implantació de panells fotovoltaics per a la producció d'electricitat és permesa a tota coberta, teulada i aparcament en sòl urbà, sense que s'hi puguin aplicar prohibicions de caràcter general per l'entorn on s'ubiquen i amb les condicions establertes al punt següent.

3. En un termini màxim de 6 mesos comptadors des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, cadascun dels Consells Insulars per als respectius àmbits territorials aprovarà mitjançant acord plenari una guia de criteris estètics i tècnics per a la implantació d'energies renovables per a l'autoconsum individual i col·lectiu sobre coberta, teulada i aparcament en sòl urbà en entorns que comptin amb figures de protecció patrimonial o paisatgística, en tot cas respectant les disposicions matèria de Patrimoni històric i paisatge. En cas d'incompliment d'aquest termini prevaldrà el dret d'accedir a l'autoconsum.

4. Es crea el Registre administratiu d'autoconsum, l'organització i el funcionament del qual s'ha d'establir reglamentàriament.

5. Les instal·lacions de generació per a autoconsum energètic poden ser per a l'ús d'un sol consumidor o compartides entre diversos consumidors, d'acord amb la normativa bàsica estatal aplicable.

6. *Suprimit*¹⁴

7. *Suprimit*¹⁵

Article 53. Aprofitament dels grans aparcaments en superfície i de cobertes

1. Els espais destinats a les places d'estacionament de tots els nous aparcaments de titularitat privada en sòl urbà ubicats en superfície que ocupin una àrea total superior a 1.000 metres quadrats s'han de cobrir amb plaques de generació solar fotovoltaica destinades a l'autoconsum de les instal·lacions associades a l'aparcament.

2. En les instal·lacions existents de titularitat privada amb aparcament en superfície en sòl urbà que ocupi una àrea total de 1.500 metres quadrats o més i que tenguin una potència contractada de 50 kW o més, s'hi ha d'incorporar generació solar fotovoltaica per a autoconsum, ja sigui a l'espai d'aparcament o a la coberta de les instal·lacions.

3. S'han de cobrir amb plaques solars de generació fotovoltaica els espais destinats a les places d'estacionament de tots els aparcaments de titularitat pública en sòl urbà ubicats en superfície que ocupin una àrea total superior a 1.000 metres quadrats.

4. Els consells insulars poden establir obligacions d'incorporació de generació renovable en aparcaments ubicats en sòl rústic.

5. Sens perjudici del que s'estableix en la normativa bàsica estatal, s'ha d'incorporar generació solar fotovoltaica per a autoconsum en les cobertes d'edificacions en sòl urbà amb una superfície construïda superior a 5.000 metres quadrats, o en aquelles amb una superfície en planta superior a 1.000 metres quadrats.

Aquesta disposició és d'aplicació en edificis de nova construcció i en els existents que siguin objecte d'una reforma integral o d'un canvi d'ús. En queden exceptuats els edificis amb una coberta de fibrociment.

¹⁴ Apartat suprimit pel DL 2/2023, de 6 de març, esmentat en la nota 1.

¹⁵ Apartat suprimit pel DL 2/2023, de 6 de març, esmentat en la nota 1.

6. De forma excepcional, es pot sol·licitar a la conselleria competent en matèria de canvi climàtic l'exempció de les obligacions establertes en aquest article per motius d'invialibilitat tècnica o de protecció del paisatge o del patrimoni cultural, amb l'informe previ favorable de l'ajuntament corresponent.

7. Els planejaments urbanístics municipals han d'adaptar-se a les previsions d'aquest article i poden establir excepcions per raons tècniques, de protecció del paisatge o del patrimoni cultural.

8. En edificacions o cobertes industrials amb una superfície en planta inferior o igual a 1.000 metres quadrats amb sostres no aptes per implantació d'instal·lacions fotovoltaiques, se n'ha d'afavorir la substitució per sostres que siguin aptes per a aquestes a través d'incentius fiscals o línies de suport específiques per a aquest tipus de reformes.

9. Per tal de facilitar la integració de projectes de generació renovable en entorns urbanitzats i assolir una major penetració de renovables en cobertes i aparcaments, quan sigui necessària la connexió de les diferents parts d'un mateix projecte per assegurar la viabilitat econòmica i que aquesta s'hagi de fer a través de sòl públic, el Govern de les Illes Balears facilitarà les servituds. Reglamentàriament es definiran els criteris i el procediment.

Article 54. Paràmetres urbanístics¹⁶

1. Les instal·lacions de producció d'energia renovable ubicades en aparcaments en sòl urbà o sobre coberta, així com els suports i els elements auxiliars necessaris, no computen urbanísticament en ocupació, en edificabilitat, en distància a l'indici ni en altura. Sempre que no afectin els fonaments o l'estructura de l'edifici, aquestes instal·lacions estaran subjectes al règim de comunicació prèvia que determina la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, tot i que s'han de sotmetre al que prevegi la normativa de protecció del patrimoni històric i el paisatge pel que fa a les condicions d'integració o a la impossibilitat d'instal·lar-se conforme determinin els instruments d'ordenació o de catalogació de béns protegits.

2. Les instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovables que es declari d'utilitat pública ubicades en sòl rústic no computen urbanísticament pel que fa al paràmetre d'ocupació.

3. Igualment les instal·lacions d'autoconsum elèctric amb tecnologia de generació renovable o per a producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovables ubicades en aparcaments i altres infraestructures, equipaments o sistemes generals en sòl rústic, bé sigui sobre el terreny o bé sobre coberta, així com els suports i els elements auxiliars necessaris, tampoc no computen urbanísticament pel que fa al paràmetre d'ocupació esmentat.

4. Quan no sigui possible per raons energètiques, paisatgístiques, urbanístiques o patrimonials ubicar en coberta les instal·lacions d'autoconsum elèctric amb tecnologia de generació renovable en edificis en sòl rústic, la ubicació alternativa sobre el terreny no computarà urbanísticament pel que fa al paràmetre d'ocupació:

- a) Quan estigui destinada a autoconsum d'instal·lacions públiques d'abastiment o sanejament d'aigua (com dipòsits o depuradores) i la superfície ocupada no superi els 1.500 metres quadrats.

¹⁶ Article modificat pel DL 9/2021, de 23 de desembre, esmentat en la nota 1. Vegeu també la Llei 2/2022, de 6 de juny, esmentada en la nota 1.

- b) En altres supòsits, quan la superfície ocupada per aquestes instal·lacions no superi els 200 metres quadrats.

En tot cas, s'han de complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental previstes als instruments d'ordenació territorial i urbanística.

5. Les parcel·les que es beneficiïn de l'exempció del còmput del paràmetre d'ocupació en sòl rústic prevista als apartats 2 i 4.b) no podran ser objecte d'actuacions que comportin l'ampliació dels usos lucratiu que s'hi implanten, excepte els d'ús agrari.

CAPÍTOL IV GESTIÓ DE LA DEMANDA

Article 55. Gestió de la demanda

1. D'acord amb la normativa bàsica i en coordinació amb l'operador del sistema elèctric, el Govern de les Illes Balears ha de regular sistemes de gestió de la demanda elèctrica amb l'objectiu d'adequar-la a la disponibilitat de generació renovable i a la infraestructura de transport i distribució d'electricitat.

2. A aquest efecte, pot establir obligacions mínimes de gestió per als sistemes d'acumulació d'energia elèctrica, per als grans consumidors, per als agregadors de demanda o per als consums que per les seves característiques siguin susceptibles de ser gestionats de forma agregada.

3. La regulació de la demanda ha d'incloure, com a mínim, programes de modulació de la càrrega de la demanda i el fre del creixement de les puntes de demanda d'energia activa i reactiva.

4. D'acord amb l'objectiu de democratització de l'energia, les administracions públiques de les Illes Balears han de promoure la implantació d'agregadors de demanda i la participació activa de la ciutadania i dels sectors econòmics en la gestió de la demanda.

CAPÍTOL V COMBUSTIBLES

Article 56. Reducció de la generació elèctrica d'origen fòssil

1. El Pla Director Sectorial Energètic ha de fixar les condicions òptimes per al funcionament de les centrals tèrmiques de les Illes Balears, així com els criteris, el procediment i els terminis per a la seva transició, el tancament o la substitució per combustibles menys contaminants, en consonància amb els objectius de reducció d'emissions establerts en el marc de la normativa bàsica estatal i del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic.

2. Aquestes condicions han de ser determinants en els procediments de revisió de les autoritzacions ambientals integrades i han de tenir per objecte, entre altres aspectes, mesures de transició energètica, inclosa, si escau, la substitució del combustible emprat.

3. Quan les condicions imposades no es puguin complir, el Govern pot revocar les autoritzacions concedides i ordenar el tancament total o parcial de les instal·lacions de generació tèrmica, tot respectant la legislació sobre prevenció i control de la

contaminació i amb l'informe previ de l'operador del sistema sobre la seguretat del subministrament.

4. Les noves centrals i les ampliacions d'instal·lacions d'energia no renovable, la renovació o pròrroga d'autoritzacions ja concedides, així com també qualsevol altra mesura que permeti la continuïtat del funcionament d'instal·lacions contaminants, només poden ser autoritzades en els casos següents:

- a) Quan es compleixin les condicions òptimes que s'hagin establert d'acord amb l'apartat 1 d'aquest article.
- b) Quan la demanda d'energia no es pugui satisfer plenament amb energia d'origen renovable, amb sistemes d'emmagatzematge o de gestió de la demanda que siguin viables en el moment de concedir-se l'autorització o amb centrals tèrmiques ja existents que siguin menys contaminants.

5. D'acord amb el principi de transició justa, el Govern de les Illes Balears pot adoptar les mesures de col·laboració i cooperació amb les administracions públiques competents i les empreses afectades que siguin necessàries per dur a terme amb eficàcia les actuacions previstes en aquest article.

6. Els projectes, les instal·lacions i les actuacions associats a centrals tèrmiques existents que tinguin per objecte la reducció de les emissions contaminants es poden declarar d'utilitat pública. S'entendrà que tenen la consideració d'instal·lacions elèctriques als efectes dels articles 54 i següents de la Llei 34/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric.

Article 57. Informació sobre emissions de CO2

El Govern de les Illes Balears a de desenvolupar un protocol d'actuació i comunicació per als casos en què les emissions de contaminants atmosfèrics superin els nivells recomanats per l'Organització Mundial de la Salut.

Article 58. Biocombustibles

1. Les administracions públiques de les Illes Balears han de fomentar la generació i el consum de biocombustibles a partir del tractament d'aigües residuals i la reutilització d'olis d'ús domèstic i industrial, dels residus i de les restes d'origen orgànic.

2. Així mateix, s'ha de fomentar la gestió i el consum de la biomassa forestal sostenible com a font d'energia renovable, tot respectant la capacitat de càrrega dels boscs i d'acord amb els principis establerts en aquesta llei.

3. En el cas del biometà, les administracions públiques n'han de fomentar la injecció a les xarxes de gas natural, amb els tractaments i les condicions de qualitat exigibles per la normativa vigent.

Article 59. Limitació de combustibles menys respectuosos amb el medi ambient

1. Les noves instal·lacions tèrmiques han d'utilitzar preferentment l'energia d'origen renovable. En els projectes o memòries tècniques de les que hagin d'utilitzar combustibles fòssils s'ha de justificar degudament aquesta circumstància.

2. *Derogat*¹⁷

¹⁷ Apartat derogat pel DL 4/2022, de 30 de març, esmentat en la nota 1.

TÍTOL V

POLÍTIQUES DE MOBILITAT I TRANSPORT

CAPÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 60. Promoció de la mobilitat sostenible

1. Les administracions públiques de les Illes Balears han de promoure la mobilitat sostenible i, de manera especial, han de fomentar:

- a) Els plans i projectes orientats a potenciar el model de transport públic, col·lectiu i intermodal, que redueixin l'ús del vehicle privat i promoguin altres formes de transport sostenible, sense emissions de gasos amb efecte hivernacle.
- b) Els sistemes de gestió de la mobilitat basats en criteris d'eficiència energètica, reducció d'emissions i racionalització de l'ús del vehicle privat.
- c) La mobilitat no motoritzada, especialment als centres urbans.
- d) El transport públic col·lectiu intermodal, especialment amb els mitjans de transport que produeixin menys emissions.
- e) La mobilitat elèctrica i la substitució o reconversió de vehicles per altres amb menys emissions associades, així com sistemes de vehicle compartit.

2. Les mesures que s'adoptin s'han d'adreçar als objectius següents:

- a) La racionalització de la demanda de mobilitat i transport privat, tant de mercaderies com de persones, per optimitzar el conjunt de la xarxa d'infraestructures de transport públic mitjançant l'adopció d'instruments de gestió, informació i foment del transport públic.
- b) L'impuls de la millora en l'eficiència energètica del parc de vehicles mitjançant incentius econòmics i administratius per a la seva conversió o substitució per alternatives no contaminants.
- c) La creació de les condicions tècniques i de gestió que facilitin la integració i la intermodalitat dels diversos models de transport, potenciant els models amb una major intensitat en l'ús de les energies no contaminants.
- d) La promoció de la mobilitat elèctrica i la substitució o reconversió de vehicles de combustió interna a combustibles i mètodes de tracció alternatius amb menys emissions associades.
- e) L'ús de la bicicleta.
- f) L'ús de vehicles compartits.

Article 61. Mobilitat sostenible als centres de treball

1. Els grans centres generadors de mobilitat han d'introduir plans de mobilitat sostenible per al seu personal, la seva clientela i les persones usuàries. Als efectes d'aquesta llei s'entenen com a grans centres generadors de mobilitat els que es defineixin en la normativa sectorial.

2. Les administracions públiques de les Illes Balears han d'implantar als seus centres de treball punts de recàrrega per a vehicles elèctrics i d'estacionament de bicicletes, preferiblement d'ús públic.

3. Els urbanitzadors i els grans centres generadors de mobilitat necessitaran l'aprovació d'un estudi d'avaluació de mobilitat generada per part de l'autoritat competent, en els següents casos:

- a) Planejament territorial, sectorial, urbanístic general, urbanístic derivat en municipis de més de 5.000 habitants.
- b) Establiments comercials amb superfície superior a 5.000 m².
- c) Edificis per a oficines amb sostre superior a 10.000 m².
- d) Instal·lacions esportives, lúdiques i culturals amb aforament superior a 2.000 persones.
- e) Centres hospitalaris o sociosanitaris amb capacitat superior a 200 llits.
- f) Centres educatius amb capacitats superiors a 1.000 alumnes.
- g) Edificis, centres de treball i complexos on treballin més de 500 persones.
- h) Centres turístics amb més de 1.000 llits.

Article 62. Campanyes per al foment de consum del producte local

Les administracions públiques de les Illes Balears promouran mitjançant campanyes i acords amb els diferents sectors econòmics el consum de productes locals, per tal de reduir el transport de mercaderies a llarga distància.

CAPÍTOL II

MOBILITAT LLIURE D'EMISSIONS

Article 63. Lloguer, adquisició i altres formes de tinença de vehicles lliures d'emissions

1. Les administracions públiques i les empreses estan obligades, a l'hora de renovar les flotes respectives, a substituir progressivament els seus vehicles de combustió interna per vehicles lliures d'emissions.

2. Les empreses de lloguer de vehicles, com també les grans i mitjanes empreses que substitueixin anualment més del 30 % dels seus vehicles, a l'hora de renovar les seves flotes, han de complir els percentatges mínims d'adquisició de vehicles lliures d'emissions establerts en l'annex d'aquesta llei. Aquest annex pot ser modificat pel Govern mitjançant decret, amb l'informe previ del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic.

3. La regla anterior és aplicable a empreses amb activitat econòmica i amb flota de vehicles a les Illes Balears, i només respecte de cotxes, motocicletes i ciclomotors.

4. Les empreses a què fa referència l'apartat 2 d'aquest article han de comunicar a l'administració la informació necessària per a la verificació del compliment de l'obligació de renovació progressiva de les seves flotes. Així mateix, estan obligades a identificar totes les unitats de què disposin i a indicar si aquestes estan lliures d'emissions.

Article 64. Infraestructures de càrrega de vehicles elèctrics

1. Les administracions públiques de les Illes Balears han de planificar i implantar una xarxa de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics adequada i suficient per al compliment dels objectius fixats en aquesta llei. Així mateix, s'ha de planificar el desenvolupament d'una xarxa de punts de repostatge de combustibles alternatius d'origen no fòssil, la combustió dels quals no produeixi emissions de gasos amb efecte hivernacle.

2. A aquest efecte també han de fomentar la implantació de punts de recàrrega elèctrica en el sector privat.

3. El desplegament de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics ha de tenir en compte la capacitat de la xarxa de distribució, que s'ha de reforçar progressivament per permetre el compliment de l'apartat 1 d'aquest article.

4. Es crea el sistema públic de gestió de recàrregues per a vehicle elèctric a les Illes Balears (MELIB), que ha de ser gestionat per l'Institut Balear de l'Energia i s'ha de regular reglamentàriament.

Article 65. Reserva d'aparcament

1. Les administracions públiques de les Illes Balears han de reservar places per a ús exclusiu de vehicles lliures d'emissions en les vies públiques i en els aparcaments públics de la seva titularitat, qualsevol que en sigui la forma de gestió.

2. Les administracions titulars del servei públic d'aparcament han d'instar, si escau, mesures oportunes perquè l'empresa concessionària s'adapti a l'obligació establerta en l'apartat anterior.

3. Els aparcaments privats d'ús públic vinculats a una activitat econòmica, quan disposin de més de 40 places, han de reservar per a ús exclusiu de vehicles lliures d'emissions un percentatge de places no inferior al 2 %, que s'ha d'incrementar progressivament en els termes que s'estableixin reglamentàriament.

Article 66. Punts de recàrrega per a vehicles elèctrics en aparcaments

1. Tots els aparcaments d'edificis no residencials amb més de 40 places d'estacionament han de disposar almenys d'un punt de recàrrega de vehicle elèctric per cada 40 places.

Els aparcaments a edificis no residencials de nova construcció o on es realitzi una reforma integral i amb més de 10 places d'estacionament, han de disposar d'almenys un punt de recàrrega de vehicle elèctric, i, a més de complir amb el requisit del paràgraf anterior, hauran de preveure la infraestructura necessària que possibiliti la instal·lació futura d'un punt de recàrrega de vehicles elèctrics per cada 5 places.

2. Els titulars o gestors d'aparcaments col·lectius d'ús residencial, per a les instal·lacions en què sigui tècnicament i econòmicament viable, han de posar a disposició dels usuaris un punt de recàrrega de vehicle elèctric. Això no obstant, d'acord amb l'article 3 de la Llei 19/2009, de 23 de novembre, de mesures de foment i agilitació processal del lloguer i de l'eficiència energètica dels edificis, les persones propietàries de les places d'aparcament poden instal·lar punts de recàrrega de vehicle elèctric per a ús privat, si n'assumeixen el cost i ho comuniquen prèviament a la comunitat de propietaris, la qual no s'hi pot oposar.

3. Poden establir-se mesures de foment per a la instal·lació de punts de recàrrega de vehicle elèctric en l'àmbit residencial, així com per a l'adequació de les instal·lacions elèctriques d'aparcaments previs a l'entrada en vigor del Reial Decret 1053/2014.

Article 67. Vehicles de combustió interna

1. En el marc de la planificació estatal dirigida al compliment de tractats i acords internacionals subscrits en la matèria, les administracions públiques de les Illes Balears han d'adoptar les mesures necessàries perquè l'any 2050 la totalitat dels vehicles de motor que circulin per les xarxes viàries de les Illes Balears siguin lliures d'emissions.

2. Per a la consecució de l'objectiu establert en l'apartat anterior, el Govern de les Illes Balears, mitjançant un decret, pot limitar en el territori de la comunitat autònoma l'entrada i la circulació de vehicles susceptibles de produir emissions que superin els valors límit de qualitat de l'aire fixats en el marc de la legislació estatal sobre qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera. Es poden establir excepcions amb relació als vehicles de servei públic i a aquells que s'hagin de fer servir a esdeveniments de caràcter especial sotmesos a autorització administrativa.

3. Els municipis en els quals hi hagi àrees en què se superin els valors límit de qualitat de l'aire fixats han d'establir restriccions de circulació a vehicles en funció de les seves emissions.

TÍTOL VI

POLÍTIQUES DE SENSIBILITZACIÓ I EXEMPLIFICACIÓ

CAPÍTOL I

MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA

Article 68. Disposicions generals

1. En el marc de la legislació de contractes del sector públic, les administracions públiques de les Illes Balears, inclosos els seus ens instrumentals, han de promoure la sostenibilitat energètica i mediambiental d'acord amb els objectius d'aquesta llei.

2. A aquest efecte han d'incorporar, sempre que l'objecte del contracte ho permeti, criteris de sostenibilitat i d'eficiència energètica en la contractació. En cas contrari, els plecs han de justificar motivadament la no-inclusió d'aquests criteris.

3. Les administracions públiques han d'introduir com a criteris de valoració la inscripció dels licitadors en els registres públics de petjada de carboni i la reducció o compensació de les seves emissions.¹⁸

4. Els òrgans de contractació administrativa podran disposar de l'assessorament de l'Institut Balear de l'Energia per al compliment de les disposicions d'aquest capítol.

5. Les administracions públiques han de fomentar modalitats de contractació que permetin sufragar els costos d'inversió mitjançant l'estalvi generat amb proveïdors de serveis energètics.

Article 69. Garantia de l'origen renovable del consum elèctric

1. Les administracions públiques de les Illes Balears han de garantir que els contractes de subministrament elèctric que aquestes llicitin a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei siguin d'energia certificada d'origen 100 % renovable. Les administracions públiques de les Illes Balears, en la mesura que sigui possible, s'autoabastiran d'energia elèctrica renovable a través d'autoconsum o de contractes bilaterals.

2. Es promourà la contractació bilateral d'energia amb productors d'energia renovable, especialment de l'àmbit territorial de les Illes Balears, d'acord amb l'establert a la normativa bàsica estatal i la normativa de contractació pública d'aplicació.

¹⁸ Vegeu acords esmentats en la nota 1.

Article 70. Abandonament d'energies no renovables per part de l'administració

El Govern de les Illes Balears ha de preveure la substitució progressiva dels equipaments ubicats en edificis del Govern que facin ús d'energies fòssils per altres que funcionin amb energies d'origen renovable.

Article 71. Obres públiques

1. Les administracions públiques de les Illes Balears han d'incloure en els plecs de les licitacions destinades a contractes o concessions d'obra pública les prescripcions següents:

- a) D'acord amb els requeriments de la normativa estatal, les noves edificacions i instal·lacions han de ser de consum energètic quasi nul.
- b) Les edificacions i instal·lacions esmentades han d'incloure fonts d'energia renovable ubicades en aquestes o en terrenys limítrofs o adjacents, tret que se'n justifiqui la inviabilitat tècnica.
- c) Aquestes edificacions i instal·lacions han d'incorporar l'ús de materials de construcció de baix impacte ambiental, preferentment d'origen local.
- d) La inclusió en els projectes de construcció o reforma d'edificacions d'una certificació de construcció sostenible que garanteixi, per a la seva construcció, ús i desmantellament, la reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, l'eficiència energètica, l'estalvi d'aigua i la reducció dels residus.

2. Les prescripcions anteriors també s'han d'aplicar als projectes redactats o executats per personal al servei de les administracions públiques o pels mitjans propis d'aquestes.

3. Correspon a l'Institut Balear de l'Energia, amb la col·laboració dels sectors afectats, l'elaboració de guies tècniques que permetin el compliment adequat d'aquest article.

Article 72. Lloguer o adquisició d'immobles

Les administracions públiques de les Illes Balears, per valorar l'oferta econòmica més avantatjosa en relació amb el lloguer o l'adquisició d'immobles, han d'incloure necessàriament la quantificació econòmica del consum energètic previst.

Article 73. Vehicles de les administracions públiques

1. Les administracions públiques de les Illes Balears només poden licitar l'adquisició o el lloguer de turismes, motocicletes, furgons i furgonetes lliures d'emissions. Es poden establir excepcions per raons tècniques, que s'han de justificar degudament en l'expedient de contractació.

2. En el cas de vehicles que hagin de funcionar amb combustibles fòssils, s'ha de prioritzar l'adquisició o el lloguer d'aquells amb menys emissions.

Article 74. Organització d'esdeveniments i actes públics

La licitació de contractes per a l'organització d'esdeveniments i actes públics de caràcter social, cultural, esportiu o de naturalesa similar que duguin a terme les administracions públiques de les Illes Balears ha d'incorporar als plecs corresponents criteris de sostenibilitat i reducció d'emissions associades a aquests. Reglamentàriament s'han de definir els criteris mínims que s'hi han d'aplicar.

CAPÍTOL II

SENSIBILITZACIÓ I DIFUSIÓ

Article 75. Reconeixement d'iniciatives

1. Reglamentàriament s'ha d'establir un sistema de reconeixement basat en segells, distintius o premis autonòmics per recompensar el compromís de la ciutadania, de les empreses i de les entitats públiques i privades amb la transició energètica, l'ús d'energies renovables, els objectius d'estalvi i eficiència energètica, la mitigació del canvi climàtic o la igualtat en l'àmbit de l'energia.

2. Reglamentàriament poden establir-se i regular-se els distintius i les qualificacions que reconeixen aquells municipis que hagin aconseguit més reduccions d'emissions o penetració de generació d'energies renovables.

Article 76. Campanyes d'informació sobre el canvi climàtic

1. Les administracions públiques, amb la col·laboració de l'Institut Balear de l'Energia, han de promoure campanyes de sensibilització ciutadana sobre el canvi climàtic i les mesures de mitigació i adaptació que es poden aplicar des dels àmbits públic i privat.

2. Les campanyes de sensibilització han de fomentar bones pràctiques en matèria de lluita contra el canvi climàtic.

Article 77. Educació per al canvi climàtic

1. L'administració educativa ha de promoure la conscienciació sobre el canvi climàtic en tots els nivells educatius obligatoris i no obligatoris, inclòs l'àmbit universitari; així mateix ha d'incorporar, amb la col·laboració de l'Institut Balear de l'Energia, en els currículums educatius i en la formació del professorat els continguts corresponents.

2. L'administració educativa ha d'impulsar la implantació de titulacions de formació professional en les matèries específiques objecte d'aquesta llei.

Article 78. Formació i ocupació

1. L'Administració de la comunitat autònoma ha de promoure la formació ocupacional dirigida a la capacitat professional en matèria de canvi climàtic i transició energètica, de manera dialogada amb els agents econòmics i socials. Així mateix, ha de col·laborar amb els col·legis i les associacions professionals per millorar la formació dels professionals en aquesta matèria.

2. D'acord amb els principis de la transició justa, l'Administració de la comunitat autònoma ha de desenvolupar polítiques actives d'ocupació per afavorir la reconversió dels llocs de treball associats a sistemes energètics intensius en emissions en altres vinculats a la transició energètica, així com incorporar el diàleg social a l'hora d'establir calendaris i mesures amb impacte sobre l'ocupació.

3. L'Administració de la comunitat autònoma ha de realitzar un esforç especial en la formació específica en matèria d'energies renovables, dirigida a la incorporació de les dones a aquest àmbit professional.

Article 79. Impuls i promoció de programes de recerca, desenvolupament i innovació

Les administracions públiques de les Illes Balears han de fomentar la recerca, el desenvolupament i la innovació en el camp de la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic, amb atenció especial al fet insular.

Article 80. Informació sobre consum energètic de productes i serveis

1. El Govern de les Illes Balears, en col·laboració amb les administracions públiques i el sector privat, i en el marc de la regulació bàsica estatal i de l'ordenament europeu, pot fomentar:

- a) Els sistemes d'etiquetatge d'emissions associades a la producció i al transport de productes i a la prestació de serveis.
- b) La inclusió en l'etiquetatge de productes i serveis de la informació relativa a les emissions o a l'impacte ambiental.

2. En el marc de la legislació bàsica estatal, el Govern de les Illes Balears pot limitar la publicitat dels productes o serveis que, pel seu elevat consum energètic o emissions associades, resultin especialment perniciosos per al medi ambient.

TÍTOL VII

DISCIPLINA EN MATÈRIA DE CANVI CLIMÀTIC I ENERGIA

Article 81. Competències

1. Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències, han de vetlar pel compliment d'aquesta llei en relació amb les activitats, els immobles, els vehicles i les instal·lacions en què aquesta s'aplica.

2. Correspon al Govern de les Illes Balears i als òrgans de la conselleria competent en matèria de canvi climàtic l'exercici de la funció inspectora i de la potestat sancionadora en els termes d'aquesta llei.

CAPÍTOL I

FUNCIO INSPECTORA

Article 82. Principis de l'actuació inspectora

1. Correspon als serveis d'inspecció de la conselleria competent en matèria de canvi climàtic:

- a) Orientar l'actuació de les administracions públiques, de les empreses i de la ciutadania en general en l'assoliment dels objectius de les polítiques climàtiques.
- b) Prestar assessorament per al compliment dels deures jurídics establerts en aquesta llei i en la normativa que la desplegui.
- c) Controlar i verificar el compliment de la legislació vigent en matèria de canvi climàtic.
- d) Formalitzar les actuacions que permetin l'adopció de mesures cautelars i la iniciació de procediments sancionadors.

2. Correspon als organismes de control autoritzats l'exercici de les atribucions enunciades en les lletres b) i c) de l'apartat anterior quan les hi encomani la direcció general competent en matèria de canvi climàtic, en els termes de la legislació vigent.

3. Quan, d'una actuació inspectora, en resulti la possible existència d'infraccions que afectin les competències sancionadores d'altres òrgans o administracions públiques, la direcció general competent en matèria de canvi climàtic ha de posar en coneixement d'aquells les actes expedides i, si escau, els informes complementaris de què disposi.

Article 83. Serveis públics d'inspecció

1. Integra els serveis d'inspecció de la conselleria competent en matèria de canvi climàtic el personal funcionari capacitat degudament que hi resulti assignat d'acord amb la normativa de funció pública. A aquest personal, identificat adequadament, se li reconeix la condició d'autoritat pública.

2. El personal a què fa referència l'apartat anterior pot exercir, entre d'altres, les facultats següents:

- a) Accedir als immobles, als establiments i a les instal·lacions consumidores o generadores d'energia.
- b) Requerir motivadament la compareixença, en les dependències administratives, de la persona titular o de les persones responsables de l'establiment o la instal·lació, o del seu representant, així com del personal tècnic que hagi participat en la instal·lació, el manteniment o el control d'equips i aparells.
- c) Requerir l'aportació de documentació i informació que s'estimi necessària per al compliment de les funcions inspectores.
- d) Practicar qualsevol diligència d'investigació, control del funcionament o prova necessària per verificar el compliment de la normativa aplicable.

3. El personal a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article s'ha d'identificar degudament i mantenir el secret professional, i ha de respectar la confidencialitat de l'actuació inspectora.

Article 84. Deure de col·laboració

Tots estan obligats a col·laborar amb els serveis públics d'inspecció. Això implica per a les persones i entitats inspeccionades els deures següents:

- a) Facilitar l'accés adequat i segur del personal inspector a les instal·lacions, dependències i vehicles objecte de control.
- b) Proporcionar la informació i la documentació necessària per a la verificació del compliment de la legislació en matèria de canvi climàtic.
- c) Comparèixer en les dependències dels serveis d'inspecció en els casos prevists en l'article 83.2.b) d'aquesta llei.

Article 85. Actes d'inspecció i informes complementaris

1. Les actuacions d'inspecció s'han de documentar a les actes corresponents, que han de reflectir, com a mínim, el lloc, la data, l'hora de la visita d'inspecció, els fets constatats, les persones que s'hi troben presents i les manifestacions que els compareixents hi vulguin fer constar. Així mateix, els funcionaris que hi actuïn poden emetre informes complementaris amb el resultat de les comprovacions i de les proves practicades en relació amb els recintes, les instal·lacions i els vehicles inspeccionats.

2. Les actes d'inspecció i els informes complementaris tenen valor probatori d'acord amb la legislació de règim jurídic de les administracions públiques.

3. Amb caràcter previ a la formalització d'actes d'inspecció que puguin donar lloc a la iniciació d'un procediment sancionador, quan es tracti de conductes continuades en el temps, i sempre que no hi concorrin circumstàncies que exigeixin amb caràcter urgent l'adopció de mesures provisionals o la iniciació immediata d'un procediment sancionador, els serveis d'inspecció poden requerir formalment la persona interessada perquè esmeni les deficiències, ajusti la seva conducta al compliment de la normativa aplicable o cessi en l'activitat il·lícita.

Article 86. Inspecció per organismes de control

1. D'acord amb la legislació vigent, els organismes de control autoritzats per l'administració han de dur a terme funcions d'inspecció quan ho sol·liciti la conselleria competent en matèria de canvi climàtic o les persones o entitats interessades.

2. Les persones o entitats titulars o responsables d'activitats i instal·lacions consumidores o generadores d'energia estan obligades a permetre al personal dels organismes de control l'accés a les seves instal·lacions i a facilitar-los la informació i la documentació necessàries per complir la seva tasca.

3. En el termini màxim d'un mes, els organismes de control han de trametre a la conselleria competent en matèria de canvi climàtic el resultat de les seves actuacions reflectit en els informes corresponents.

4. Quan els informes esmentats posin de manifest deficiències o incompliments de la normativa vigent, la conselleria competent en matèria de canvi climàtic ha d'ordenar la pràctica d'inspeccions per part dels seus serveis i, si escau, l'esmena o la reparació de les deficiències o incompliments detectats.

5. Reglamentàriament s'han de regular l'autorització, el règim de funcionament i el registre dels organismes de control autoritzats en matèria d'eficiència energètica i canvi climàtic.

Article 87. Inspeccions d'eficiència energètica

1. A fi de comprovar el compliment de les exigències d'eficiència energètica, la conselleria competent en matèria de canvi climàtic ha de planificar la realització d'inspeccions inicials i periòdiques de les instal·lacions consumidores o generadores d'energia en els termes establerts en la reglamentació estatal específica.

2. Les inspeccions han de deixar constància del grau de compliment de la normativa vigent en relació amb la classificació i la qualificació de la instal·lació.

CAPÍTOL II RÈGIM SANCIONADOR

Article 88. Exercici de la potestat sancionadora

1. Aquest capítol només és d'aplicació quan les conductes infractores no poden ser sancionades d'acord amb la legislació sectorial que, en cada cas, resulti aplicable per raó de la matèria.

2. Correspon als òrgans de la conselleria competent en matèria de canvi climàtic l'exercici de la potestat sancionadora relativa a les accions o omissions que, d'acord amb aquesta llei, constitueixen infracció dels deures jurídics que s'hi estableixen.

Article 89. Subjectes responsables

1. Són responsables de la comissió de les infraccions previstes en aquesta llei les persones físiques o jurídiques que les realitzin per acció o omissió.

2. En el supòsit que el subjecte presumptament responsable d'una infracció sigui un ens públic, l'òrgan inspector o instructor del procediment, segons escaigui, l'ha de requerir que, en un termini suficient i no inferior a un mes, adopti les mesures correctores adequades per al compliment de la normativa infringida.

3. Transcorregut el termini a què es refereix l'apartat anterior sense que l'ens públic hagi corregit la situació d'irregularitat o hagi justificat adequadament la impossibilitat de compliment dels deures imposats per aquesta llei, es pot iniciar o continuar el procediment sancionador.

Article 90. Infraccions

1. Constitueixen infraccions administratives en matèria de canvi climàtic les accions o omissions qualificades com a tals en aquesta llei.

2. Les infraccions es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

Article 91. Infraccions molt greus

Són infraccions molt greus:

- a) L'incompliment del deure de reduccions d'emissions difuses de gasos amb efecte d'hivernacle imposat d'acord amb l'article 26 d'aquesta llei, quan aquestes emissions superin en un 100 % l'indicador permès i l'empresa hagi estat advertida prèviament pels serveis públics d'inspecció.
- b) La reincidència en la comissió d'infraccions greus quan s'hagi estat sancionat en els dos anys anteriors a la comissió d'aquesta.

Article 92. Infraccions greus

1. Són infraccions greus:

- a) L'incompliment del deure de reduccions d'emissions difuses de gasos amb efecte d'hivernacle imposat d'acord amb l'article 26 d'aquesta llei quan aquestes emissions superin en un 50 % l'indicador permès.
- b) L'accés i la circulació de vehicles contaminants a les Illes Balears en contravenció d'aquesta llei o de la normativa que la desplegui, quan es dugui a terme en massa per empreses dedicades a la venda o al lloguer de vehicles.
- c) L'incompliment del deure de renovació de la flota de vehicles exigible d'acord amb l'article 63 i l'annex d'aquesta llei.
- d) La manca d'implantació o l'obstaculització per part dels operadors del sistema elèctric de les mesures de coordinació adoptades en el marc de l'article 43.2, així com de les mesures d'adequació de les xarxes elèctriques previstes en l'article 44 d'aquesta llei.
- e) L'incompliment del deure d'incorporació d'instal·lacions d'energia renovable establert en l'article 51 d'aquesta llei.
- f) L'impediment o l'obstaculització de les actuacions dels serveis públics d'inspecció o als organismes de control autoritzats.
- g) La incorporació de generació no renovable o l'incompliment dels requisits d'autosuficiència en punts de consum elèctric aïllats en sòl rústic, en els termes de l'article 51 d'aquesta llei.

- h) L'incompliment de les obligacions de gestió de la demanda d'acord amb el que estableix l'article 55.2 d'aquesta llei.
 - i) L'incompliment dels deures que estableixin aquesta llei i les normes reglamentàries que la despleguin, en matèria d'energies renovables i d'eficiència energètica, amb relació a la construcció i rehabilitació d'edificacions.
 - j) L'incompliment dels deures que estableixin aquesta llei i les normes reglamentàries que la despleguin, en matèria d'energies renovables i d'eficiència energètica, amb relació al funcionament d'instal·lacions o a l'ús d'aparells.
 - k) L'expedició de certificats, informes, actes, memòries o projectes tècnics, o qualsevol altra documentació que estan obligats a elaborar o presentar els subjectes privats en els termes d'aquesta llei quan, de forma deliberada, el contingut no reflecteixi la realitat o contengui dades falses.
 - l) Les inspeccions, les proves o els assaigs efectuats pels organismes de control autoritzats, que reflecteixin de manera deliberadament incompleta o amb resultats falsos o inexactes, els fets constatats en compliment de les seves funcions en matèria de canvi climàtic.
 - m) La reincidència en la comissió d'una infracció lleu per la qual s'hagi estat sancionat en el termini dels dos anys anteriors a la comissió d'aquesta.
2. Les conductes previstes en les lletres a), c) i e) de l'apartat anterior no s'han d'entendre produïdes fins que no s'hagi produït un advertiment previ per part dels serveis públics d'inspecció.

Article 93. Infraccions lleus

Són infraccions lleus:

- a) L'incompliment del deure de reduccions d'emissions difuses de gasos amb efecte d'hivernacle imposat d'acord amb l'article 25 d'aquesta llei, quan aquestes emissions no superin en més d'un 50 % l'indicador permès i l'empresa hagi estat prèviament advertida pels serveis públics d'inspecció.
- b) La circulació de vehicles contaminants a les Illes Balears en contravenció del que disposa aquesta llei o de la normativa que la desplegui, quan es dugui a terme per subjectes diferents dels esmentats en la lletra b) de l'article 92 d'aquesta llei.
- c) L'ús ineficient d'instal·lacions o aparells d'energia quan s'hagin desatès els requeriments dels serveis públics d'inspecció i no constitueixi infracció greu.
- d) La manca d'establiment dels protocols per simplificar i agilitar l'execució i la connexió a les xarxes prevists en l'article 47 d'aquesta llei, així com l'incompliment de les condicions dels esmentats protocols.
- e) L'incompliment de les obligacions establertes en aquesta llei i en les normes reglamentàries que la despleguin amb relació als certificats d'eficiència energètica.
- f) La manca dels plans de gestió energètica o de la seva comunicació a l'administració, d'acord amb l'article 34 d'aquesta llei.
- g) L'incompliment del deure d'exhibició en lloc destacat i visible del distintiu del Pla de Gestió Energètica, d'acord amb l'article 34 d'aquesta llei.
- h) La manca de col·laboració amb l'Institut Balear de l'Energia en l'aportació de dades fonamentals per a l'exercici de la seva funció estadística, quan el

presumpte responsable hagi estat advertit prèviament pels serveis públics d'inspecció.

- i) La manca de col·laboració amb els serveis públics d'inspecció o els organismes de control autoritzats.
- j) La manca d'inscripció en el Registre balear de petjada de carboni de les empreses i de les dades requerides, quan aquestes siguin preceptives en els termes de l'article 28 d'aquesta llei.
- k) La posada en marxa de noves instal·lacions tèrmiques de més de 5 kW d'origen fòssil, sense haver justificat la inviabilitat tècnica o econòmica de l'ús de renovables en els termes de l'article 59 d'aquesta llei.
- l) L'incompliment de les obligacions de comunicació d'informació amb relació a les flotes de vehicles o d'identificació dels vehicles que s'estableixen en l'article 63.4 d'aquesta llei.

Article 94. Sancions

1. Per la comissió de les infraccions previstes en aquesta llei s'ha d'imposar alguna de les sancions següents:

- a) Infraccions molt greus: multa de 30.001 a 200.000 euros.
- b) Infraccions greus: multa de 3.001 a 30.000 euros.
- c) Infraccions lleus: amonestació pública o multa de 300 a 3.000 euros.

2. Així mateix, ateses les característiques dels fets o la seva repercussió en l'execució de les actuacions de lluita contra el canvi climàtic, es poden imposar, a més de multa, alguna de les sancions següents:

- a) La publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* de la identitat del subjecte infractor i de la sanció imposada.
- b) El tancament de l'activitat o la instal·lació productora d'energia o d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle per un període no superior a tres anys en cas d'infraccions molt greus, i no superior a un any en la resta de casos.
- c) La immobilització de vehicles o de maquinària per un període no superior a un any.
- d) La suspensió del dret a obtenir subvencions o ajuts públics de l'Administració de la comunitat autònoma per un període d'un a tres anys.

3. Per a la gradació de la quantia de les sancions s'han de tenir en compte, amb caràcter general, les circumstàncies modificatives de la responsabilitat establertes en la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

Això no obstant, quan ho exigeixi la situació personal i econòmica de la persona infractora, la quantia de les sancions s'ha d'ajustar al que preveu l'article 68.2 de la Llei 4/2017, de 12 de juliol, d'indústria de les Illes Balears.

4. En els casos en què la imposició de les multes previstes en aquest article no permeti que la sanció compleixi la funció de prevenció que li és pròpia, motivadament i atenent a la capacitat econòmica de la persona infractora, es poden imposar les sancions següents:

- a) Infraccions molt greus, multa de fins a un 10 % del volum de negoci en l'últim exercici econòmic del subjecte responsable.
- b) Infraccions greus, multa de fins a un 5 % del volum de negoci en l'últim exercici econòmic del subjecte responsable.

Article 95. Efectes del reconeixement voluntari de responsabilitat

1. La persona interessada que reconegui voluntàriament la comissió dels fets abans que es dicti la proposta de resolució i que faci efectiu l'import de la multa corresponent, s'ha de beneficiar d'una reducció del 50 % d'aquesta. Si el reconeixement es du a terme una vegada notificada la proposta de resolució, la reducció ha de ser del 25 %.

2. El pagament anticipat de la multa, d'acord amb l'apartat anterior, implica que:

- a) La persona interessada està conforme amb els fets denunciats i renuncia a sol·licitar prova i a formular al·legacions.
- b) S'ha de dictar la resolució finalitzadora del procediment sense cap més tràmit.

3. La via establerta en aquest article no limita el dret a interposar els recursos escaients.

Article 96. Compliment forçós d'obligacions

1. Per a l'execució forçosa de les obligacions que hagin estat imposades en la resolució sancionadora a l'autor d'una infracció greu o molt greu, i en el marc de la legislació en matèria de procediment administratiu comú, l'òrgan competent pot imposar multes coercitives que es poden reiterar cada dos mesos fins que es compleixi el que hagi estat ordenat.

2. La quantia de cada una de les multes coercitives no pot excedir del 20 % de l'import de la multa imposada.

CAPÍTOL III DISPOSICIONS COMUNES

Article 97. Competència i procediment

1. A la direcció general competent en matèria de canvi climàtic li correspon la iniciació, la instrucció i la resolució dels procediments sancionadors incoats per la comissió de les infraccions previstes en aquesta llei. Això no obstant, els procediments sancionadors en què s'hagin d'imposar sancions corresponents a infraccions molt greus s'han de resoldre per acord del Consell de Govern.

2. A l'efecte de l'apartat anterior, s'ha de seguir el procediment establert amb caràcter general per a l'exercici de la potestat sancionadora de l'Administració de la comunitat autònoma.

Article 98. Mesures provisionals i disposicions cautelars

1. Abans de la iniciació del procediment sancionador, l'òrgan competent per iniciar-lo o instruir-lo, d'ofici o a sol·licitud de persona interessada, en els casos d'urgència inajornable i per a la protecció provisional dels interessos implicats, pot adoptar de forma motivada les mesures provisionals que resultin necessàries i proporcionades. Aquestes han de ser confirmades, modificades o aixecades en l'acord d'iniciació del procediment, que ha d'efectuar-se dins els quinze dies següents a l'adopció de les mesures.

En tot cas, aquestes mesures queden sense efecte si no s'inicia el procediment en aquest termini o quan l'acord d'iniciació no contengui un pronunciament exprés sobre aquestes.

2. Una vegada iniciat el procediment sancionador, l'òrgan competent per resoldre'l pot adoptar, d'ofici o a sol·licitud de la persona interessada, en qualsevol moment i de forma motivada, les mesures provisionals que estimi oportunes per assegurar l'eficàcia de la resolució que es pugui dictar, si hi ha elements de judici suficients i d'acord amb els principis de proporcionalitat, efectivitat i menor onerositat.

3. Entre les mesures provisionals que es poden adoptar d'acord amb el que preveuen els apartats anteriors, s'hi inclouen les previstes en l'article 56.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, a més de les següents:

- a) La suspensió immediata d'obres o activitats.
- b) La suspensió dels subministraments energètics.
- c) La suspensió de l'autorització com a organisme de control autoritzat en matèria d'energies renovables, estalvi i eficiència energètica.
- d) L'adopció de mesures correctores o preventives.
- e) La immobilització o precintat d'equips o vehicles.
- f) La suspensió del certificat energètic.

4. Les mesures provisionals poden ser alçades o modificades durant la tramitació del procediment, d'ofici o a sol·licitud de la persona interessada, en virtut de circumstàncies sobrevingudes o que no varen poder ser tingudes en compte en el moment en què les mesures es varen adoptar. En tot cas, s'extingeixen quan tenguin efectes la resolució administrativa que posi fi al procediment.

5. En la resolució que posi fi al procediment sancionador es poden adoptar les disposicions cautelars necessàries per garantir-ne l'eficàcia mentre no sigui executiva, i s'hi pot incloure el manteniment de les mesures provisionals que s'hagin adoptat durant la tramitació de l'expedient, en els termes prevists en l'article 90.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, ja esmentada.

6. Per a l'execució forçosa de les mesures a les quals es refereix aquest article, es poden imposar multes coercitives en els termes prevists en l'article 96 d'aquesta llei, si bé la quantia d'aquestes no pot excedir de 1.000 euros.

Article 99. Prescripció d'infraccions i sancions

Les infraccions i sancions previstes en aquesta llei prescriuen en els terminis i en les condicions que s'estableixen en l'article 30 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició adicional primera. Aprovació d'estatuts

El Govern de les Illes Balears ha d'aprovar mitjançant un decret els estatuts de l'Institut Balear de l'Energia, d'acord amb el que s'estableix en la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de les Illes Balears, en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Disposició adicional segona. Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic

El Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic, regulat a l'article 10 d'aquesta llei, s'ha d'aprovar en el termini màxim de dos anys des de la seva entrada en vigor i, en tot

cas, ha d'ajustar-se a les regles del Pla Nacional d'Assignació de Drets d'Emissions vigent.

D'acord amb el que estableix la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, en el Pla s'hi ha d'incorporar la perspectiva de gènere, tant pel que fa a la participació de les dones com a professionals, expertes, ciutadanes o representants polítiques o de sectors clau, com en l'aspecte tècnic i d'estudi, de manera que en el Pla s'hi reflecteixin els usos i les necessitats de les dones.

A aquest efecte, en el termini màxim de sis mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, totes les conselleries del Govern de les Illes Balears han d'aportar a la conselleria competent en matèria de canvi climàtic la informació que els sigui requerida respecte dels seus àmbits competencials.

Disposició addicional tercera. Calendari d'adaptació¹⁹

1. En el termini de dos anys des de l'entrada en vigor del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic:

- a) El Pla Director Sectorial Energètic s'ha d'adaptar a les determinacions d'aquesta llei.
- b) S'han d'aprovar els plans d'acció municipals per al clima i l'energia sostenible regulats en l'article 22 d'aquesta llei.

2. Abans de l'1 de gener de 2025:

- a) L'enllumenat públic existent s'ha d'adaptar al que preveuen els apartats 1 i 2 de l'article 38 d'aquesta llei.
- b) Els aparcaments existents s'han d'adaptar al que preveuen els articles 53.2, 53.3 i 66.1 d'aquesta llei, excepte els de les empreses o administracions que disposin de més de deu aparcaments subjectes al que preveuen els articles esmentats, cas en què s'hi han d'adaptar abans de l'1 de gener de 2027.
- c) D'acord amb el que s'estableix en l'article 64 d'aquesta llei, es fixa l'objectiu d'assolir els 1.000 punts de recàrrega de vehicle elèctric d'accés públic.

3. En relació amb els vehicles de combustió interna, s'han d'aplicar les mesures següents:

- a) A partir de l'1 de gener de 2025 queda prohibida la circulació a les Illes Balears de motocicletes i turismes que utilitzin dièsel com a combustible, llevat dels vehicles respecte dels quals s'estableixin reglamentàriament excepcions per raons de servei públic o de la seva radicació prèvia en el territori de la comunitat autònoma.
- b) A partir de l'1 de gener de 2035, queda prohibida la circulació a les Illes Balears de motocicletes, turismes, furgons i furgonetes que no siguin lliures d'emissions, llevat dels vehicles respecte dels quals s'estableixin reglamentàriament excepcions per raons de servei públic o de la seva radicació prèvia a les Illes Balears.

4. Sens perjudici del que s'estableix en l'article 59 d'aquesta llei amb relació a les instal·lacions tèrmiques, s'han d'aplicar les mesures següents:

- a) Les instal·lacions tèrmiques que entrin en funcionament a partir de l'1 de gener de 2025 no podran utilitzar carbó ni gasoil com a combustible.

¹⁹ Vegeu acords esmentats en la nota 1.

- b) Les instal·lacions tèrmiques que entrin en funcionament a partir de l'1 de gener de 2040 no podran utilitzar combustibles fòssils.

5. S'autoritza el Govern a modificar mitjançant un decret el calendari d'adaptació previst en els apartats 2 a 4 d'aquesta disposició addicional, amb l'informe previ del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic.

6. Els grans centres generadors de mobilitat hauran d'introduir els plans de mobilitat sostenible a què fa referència l'article 63 d'aquesta llei en el termini de dos anys des que entri en vigor.

Disposició addicional quarta. Centrals tèrmiques

1. Amb anterioritat a l'1 de gener de 2020 s'han de revisar les autoritzacions ambientals integrades que hagin estat atorgades als titulars de les centrals de generació tèrmica de les Illes Balears a fi d'establir les condicions adequades per al funcionament d'aquestes instal·lacions. Aquestes condicions s'han de complir en un termini raonable i adequat.

2. Sens perjudici del que disposa l'apartat anterior, el Govern de les Illes Balears, en col·laboració, si escau, amb l'Administració General de l'Estat i amb l'operador del sistema, ha d'impulsar les mesures de transició adequades per assolir els objectius següents, sempre que quedi garantit el subministrament d'energia:

- a) El cessament de funcionament dels grups 1 i 2 de la central tèrmica d'Alcúdia l'any 2020 i dels grups 3 i 4 l'any 2025.
- b) L'eliminació de la combustió de fuel i la incorporació del gas natural com a combustible principal a la central tèrmica de Maó.
- c) L'eliminació de la combustió de fuel a la central tèrmica d'Eivissa.
- d) El cessament de funcionament de la central tèrmica de Formentera.

Disposició addicional cinquena. Comissió de construcció sostenible de les Illes Balears

S'autoritza el conseller competent en matèria de canvi climàtic a constituir una comissió de construcció sostenible com a grup de treball tècnic de debat i proposta de mesures, criteris i actuacions en matèria d'eficiència energètica i sostenibilitat en el disseny i la construcció d'edificacions. Ha d'estar integrada, almenys, per representants tècnics de les administracions públiques de les Illes Balears i dels col·legis professionals corresponents, i s'hi ha de procurar una presència equilibrada d'homes i dones.

Disposició addicional sisena. Polítiques sectorials

A l'efecte del que disposen els articles 1, 2 i 3 d'aquesta llei, el Govern ha d'impulsar, en els diversos sectors de l'acció pública, polítiques que contribueixin eficaçment a la lluita contra els efectes del canvi climàtic i a la transició cap a un model energètic sostenible. Aquestes polítiques s'han d'inspirar, entre d'altres, en els criteris generals següents:

- 1. En el sector del turisme

S'ha d'avançar cap a un model més sostenible, menys consumidor de recursos i més respectuós amb el territori, que sigui menys vulnerable als efectes del canvi climàtic, incorporant, entre d'altres:

- a) La inclusió de criteris de sostenibilitat en l'estratègia de promoció turística.

- b) L'avaluació dels riscos derivats del canvi climàtic per al sector.
 - c) La sensibilització i informació del personal que treballa en el sector turístic i dels turistes sobre l'impacte del canvi climàtic i l'ús sostenible dels recursos.
 - d) El foment de certificacions ambientals per a les activitats i els establiments turístics.
 - e) L'impuls de mesures que fomentin la rehabilitació energètica, la reducció del consum d'energia i aigua, i l'increment de l'aportació d'energies renovables a les instal·lacions i activitats turístiques.
2. En el sector dels residus
- S'ha d'avançar en la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i de la vulnerabilitat al canvi climàtic, prioritzant l'estratègia de residu zero, i concretament:
- a) L'avaluació de les emissions derivades de la gestió dels residus.
 - b) L'aplicació de la jerarquia següent pel que fa a les opcions de gestió de residus: la prevenció, la preparació per a la reutilització, el reciclatge, la valorització energètica o qualsevol altre tipus de valorització i, finalment, l'eliminació.
 - c) La recollida selectiva, l'aprofitament de la matèria orgànica i la valorització material d'aquesta a través de la digestió anaeròbica i el compostatge, per evitar-ne la deposició en abocadors. En la mesura que sigui possible, es promourà la transformació de biogàs en biometà i la seva injecció a la xarxa.
 - d) La reducció significativa de l'eliminació dels residus, com també la incorporació de mesures de reducció o recollida d'emissions dels abocadors i l'ús de combustible procedent de residus.
 - e) La substitució de matèries primeres per subproductes o materials procedents de la valorització material de residus, per afavorir la creació d'una economia circular i la reducció d'emissions derivades de l'extracció i transformació de matèries primeres.
 - f) L'adopció de mesures en l'àmbit de la construcció per reduir els residus derivats d'aquesta activitat, i en concret dirigides a potenciar la reducció de la demanda d'àrids i a fomentar la reutilització i el reciclatge dels materials de construcció.
3. En el sector dels boscs i la gestió forestal
- S'han de prendre mesures encaminades a reduir la vulnerabilitat del sistema forestal i a optimitzar-ne la capacitat d'actuar com a embornal i com a font d'energies renovables i materials de construcció sostenibles, i concretament s'ha d'avançar cap a:
- a) La conservació de la biodiversitat dels ecosistemes forestals i les seves funcions reguladores del cicle hidrològic i la protecció contra l'erosió i d'altres efectes adversos.
 - b) L'afavoriment d'una gestió forestal activa que permeti reduir el risc d'incendis forestals i aprofitar la biomassa forestal, tot regulant els deures i les obligacions de la propietat de les finques forestals.
 - c) El suport a les empreses de gestió forestal per fomentar el compliment dels objectius d'aquesta llei.
 - d) El foment de la reforestació amb els objectius d'incrementar la fixació de carboni i la resiliència del territori als efectes del canvi climàtic.

4. En el sector agrari

S'han d'adoptar mesures encaminades a reduir la vulnerabilitat, les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, el malbaratament alimentari i el consum de recursos, i concretament s'ha d'avançar cap a:

- a) L'estudi i el foment de noves aplicacions i millors pràctiques disponibles quant a varietats, maquinària o tècniques de gestió per permetre l'adaptació del sector als efectes del canvi climàtic.
- b) El foment prioritari de les mesures adreçades a la intensificació de les modernitzacions de regadius que comportin un aprofitament de l'aigua millor i més racional, amb la màxima eficiència energètica.
- c) La valorització d'espècies o varietats pròpies, principalment autòctones, que tinguin més capacitat per adaptar-se a les noves condicions climàtiques d'acord amb treballs genètics i ecofisiològics.
- d) La utilització progressiva de fertilitzants d'origen bioorgànic en substitució dels fertilitzants sintètics.
- e) La promoció dels productes agroalimentaris de proximitat i ecològics i la seva incorporació en la contractació pública, per aconseguir una agricultura i una ramaderia que puguin desenvolupar varietats locals adaptades a les noves condicions climàtiques i per avançar cap a un model d'autosuficiència alimentària de qualitat altament eficient.
- f) L'estudi de la vulnerabilitat dels conreus i les espècies animals més susceptibles de patir els impactes climàtics prevists.
- g) L'establiment de mesures que evitin la degradació dels sòls i facilitin l'emmagatzematge de carboni als sòls per mitjà d'una millora de la gestió de la matèria orgànica, les cobertes vegetals i el conreu de conservació.
- h) La incorporació a la planificació del reg agrícola dels impactes del canvi climàtic, amb especial atenció al risc d'una insuficient garantia en la disponibilitat d'aigua per a reg, d'acord amb el previst a la planificació hidrològica.
- i) El foment de la generació d'energia renovable distribuïda o per a autoconsum.
- j) Priorització de la generació de biometà per a la seva injecció a xarxes pels beneficis que suposa en la consecució d'objectius d'economia circular.

5. En la gestió dels recursos hídrics

S'ha d'avançar en la reducció de la vulnerabilitat del sistema hídric i la maximització de l'autosuficiència energètica d'aquest sistema, i concretament cap a:

- a) La gestió de la demanda d'aigua d'acord amb les disponibilitats del recurs.
- b) La incorporació d'energies renovables i mesures d'eficiència energètica en les instal·lacions lligades al cicle de l'aigua.
- c) L'aprofitament d'aigües regenerades i pluvials, entre d'altres, com a aigua de reg.
- d) La minimització de pèrdues d'aigua.
- e) El seguiment i la publicació de la informació sobre l'estat de les reserves hídriques.
- f) L'avaluació de la vulnerabilitat de les masses d'aigua als efectes del canvi climàtic.

- g) La recuperació i la conservació en bon estat de les masses d'aigua, com a reserva estratègica per als períodes de sequera.
6. En l'àmbit de la salut
- S'han d'adoptar mesures encaminades a reduir la vulnerabilitat de la població, i concretament destinades a:
- a) Augmentar la informació, la conscienciació i la participació ciutadana en les activitats relacionades amb el canvi climàtic i les implicacions per a la salut humana.
 - b) Impulsar un sistema d'informació que permeti avaluar les conseqüències del canvi climàtic sobre la salut.
 - c) Potenciar la recerca sobre els efectes del canvi climàtic en la població.
 - d) Desenvolupar plans d'actuació en salut pública basats en sistemes d'alerta primerenca per tal d'identificar situacions de risc.
 - e) Impulsar programes de vigilància i de control específics de malalties de transmissió vectorial i de contaminació atmosfèrica.
7. En l'àmbit de l'urbanisme
- S'han d'impulsar, en col·laboració amb les administracions públiques competents, mesures encaminades a reduir el consum energètic i les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, així com a reduir la vulnerabilitat als impactes del canvi climàtic, i concretament orientades a:
- a) Fomentar espais urbans verds per reduir l'efecte illa de calor urbana i fixar carboni en aquests espais, així com objectius de plantació d'arbres.
 - b) Incrementar la permeabilitat dels sòls i la implantació de sistemes urbans de drenatge sostenible que redueixin el risc d'inundacions i permetin la infiltració de l'aigua.
 - c) Adaptar la normativa urbanística per minimitzar les barreres a la rehabilitació energètica del parc edificat existent.
 - d) Minimitzar les necessitats de mobilitat.
 - e) Implantar progressivament energies renovables.
8. ²⁰En l'àmbit del transport marítim i aeri s'han d'impulsar mesures de col·laboració amb les autoritats estatals per aconseguir la reducció d'emissions i la reducció de la vulnerabilitat al canvi climàtic en l'àmbit del transport marítim i el transport aeri, i en concret:
- a) La incorporació progressiva a ports de competència de l'Estat d'infraestructures de subministrament de gas i preferentment d'electricitat per a les embarcacions.
 - b) L'establiment de mesures per impulsar l'ús d'embarcacions menys contaminants.
 - c) La declaració de zones de control de les emissions (ECA), juntament amb la definició dels criteris mínims en matèria d'emissions i de qualitat de l'aire que han de complir les embarcacions.
 - d) La definició de plans de sostenibilitat en matèria d'emissions lligades al transport aeri.

²⁰ Apartat modificat pel DL 4/2022, de 30 de març, esmentat en la nota 1. En relació amb aquesta modificació, vegeu, també, l'acord esmentat en la nota 1.

Disposició addicional setena. Formació dels gestors energètics

La conselleria competent en matèria de canvi climàtic ha de promoure, conjuntament amb l'Escola Balear d'Administració Pública, mesures formatives específiques per a l'exercici de les funcions pròpies dels gestors energètics regulats en l'article 9 d'aquesta llei.

Disposició addicional vuitena. Rehabilitació del parc edificat públic

Les administracions públiques de les Illes Balears han de dur a terme una planificació per a la rehabilitació progressiva del seu parc edificat per millorar-ne l'eficiència energètica.

Disposició addicional novena. Pacte de Batles i Batlesses pel Clima i l'Energia

El Govern ha de fomentar l'adhesió dels municipis de les Illes Balears al Pacte de Batles i Batlesses pel Clima i l'Energia impulsat per la Comissió Europea.

Disposició addicional desena. Declaració d'utilitat pública²¹

La declaració d'utilitat pública a què fa referència aquesta llei i la Llei 13/2012, de 20 de novembre, de mesures urgents per a l'activació econòmica en matèria d'indústria i energia, noves tecnologies, residus, aigües, altres activitats i mesures tributàries, ha de seguir el procediment de declaració d'utilitat pública que regula l'article 3 de la Llei 13/2012, de 20 de novembre, i implica els efectes següents:

1r. La declaració d'interès general en els termes que preveu l'apartat 2 de l'article 24 de la Llei 6/1997, de 8 de juliol, del sòl rústic de les Illes Balears, sense que, en cas d'inversions en matèria d'energies renovables, sigui aplicable la prestació compensatòria per usos i aprofitaments excepcionals, que recull l'article 17 de la Llei esmentada.

2n. Els mateixos efectes que els que regulen els articles 25, 26.5 i 26.6 del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears, aprovat pel Decret 96/2005, de 23 de setembre, pel qual s'aprova definitivament la revisió del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears.

Disposició addicional onzena. Posició del Govern davant l'Estat o Europa

La posició del Govern de les Illes Balears en els òrgans o processos de participació o consulta d'àmbit estatal, europeu o internacional en què participi tindrà en compte els principis d'aquesta llei i la vulnerabilitat de les Illes Balears al canvi climàtic.

Disposició addicional dotzena. Col·laboració per a l'aprofitament de les xarxes o dels sistemes de telecomunicacions

L'Institut Balear de l'Energia podrà col·laborar amb l'Entitat Pública Empresarial de Telecomunicacions i Innovació de les Illes Balears per a l'aprofitament de les xarxes o dels sistemes de telecomunicacions que aquesta desenvolupi amb la finalitat de dur a terme accions relacionades amb la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic.

²¹ Disposició modificada pel DL 1/2021, de 25 de gener, esmentat en la nota 1.

Disposició addicional tretzena. Condicions urbanístiques aplicables a la rehabilitació d'edificis amb la finalitat de millorar l'eficiència energètica

Les administracions competents en matèria urbanística podran establir i aplicar condicions urbanístiques en els seus planejaments en relació amb els efectes d'ocupació del sòl i volum edificable o altres que es considerin oportunes per fer viables i afavorir aquestes rehabilitacions d'edificis amb la finalitat de millorar l'eficiència energètica.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera. Funcions del Consell Balear del Clima

Fins que no es constitueixi el Consell Balear del Clima, les funcions que li encomana aquesta llei les ha d'exercir el Consell Assessor de l'Energia.

Disposició transitòria segona. Funcions de l'Institut Balear de l'Energia

Fins que no es constitueixi l'Institut Balear de l'Energia, les funcions que li encomana aquesta llei les ha d'exercir la direcció general competent en matèria d'energia, excepte la gestió del sistema públic de gestió de càrregues per a vehicles elèctrics de les Illes Balears (MELIB), que ha de ser exercida pel Consorci de Transports de Mallorca.

Disposició transitòria tercera. Informació de flotes de vehicles

1. Mentre no es produeixi el desplegament reglamentari corresponent, i a partir del mes següent al de l'entrada en vigor d'aquesta llei, les empreses a què fa referència l'apartat 2 de l'article 63 han de facilitar a la conselleria competent en matèria de canvi climàtic les dades relatives als aspectes següents:

- El nombre total i la identificació dels vehicles integrants de la flota.
- La identificació dels cotxes i de les motocicletes lliures d'emissions.

2. A l'efecte del que disposa l'apartat anterior, mitjançant una resolució del conseller competent en matèria de canvi climàtic s'han de determinar els formularis i les vies telemàtiques per subministrar les dades, com també els tipus de distintius que s'han de col·locar en un lloc visible dels vehicles.

Disposició transitòria quarta. Adequació de centrals tèrmiques

Mentre no s'aprovi i entri en vigor el Pla Director Sectorial d'Energia adaptat al que preveu aquesta llei, el Govern pot establir per decret, amb l'informe previ del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic, les condicions òptimes que, d'acord amb l'article 56 d'aquesta llei, han de complir les centrals tèrmiques existents a les Illes Balears que siguin altament contaminants.

Disposició transitòria cinquena. Auditories energètiques al sector públic

Mentre no s'aprovi i entri en vigor el desenvolupament reglamentari a què fa referència el punt 5 de l'article 9 d'aquesta llei, no serà exigible la realització d'auditories energètiques per part dels municipis amb una població de dret inferior a 5.000 habitants.

Disposició transitòria sisena. Delimitació provisional de zones de desenvolupament prioritari a les illes de Mallorca i Eivissa²²

1. En tant que el Pla territorial insular no delimiti les zones de desenvolupament prioritari previstes en l'article 46 d'aquesta llei, i per un termini màxim de dos anys des de l'entrada en vigor d'aquesta disposició, té la consideració de zona de desenvolupament prioritari per a la implantació d'energia renovable el sòl urbà o urbanitzable d'ús diferent al residencial, turístic o dotacional i tot el sòl rústic comú, tret del que s'ubiqui en les categories de sòl de règim general forestal (SRG-F) o en les àrees d'interès agrari definides per l'esmentat pla, que tinguin la consideració de zones d'aptitud alta en el Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears.

2. Queda expressament fora d'aquesta delimitació provisional el sòl rústic catalogat com a protegit.

3. Només es poden acollir a aquest règim extraordinari les instal·lacions que no superin una superfície de 10 hectàrees a Mallorca i 5 hectàrees a Eivissa. En tot cas, s'haurà d'atendre a la normativa sectorial i d'avaluació ambiental vigent.

4. En aquestes instal·lacions, només és necessari tramitar davant l'administració local competent la llicència urbanística corresponent, ja sigui amb comunicació prèvia o bé amb llicència urbanística municipal prèvia. En cas que sigui necessari fer el tràmit ambiental i/o informes a altres administracions, els ha de fer l'Administració local. No obstant això, en les instal·lacions de potencia instal·lada superior a 100 kW, les quals requereixen autorització administrativa prèvia, la tramitació ambiental i/o els informes a altres administracions s'han de fer conjuntament amb l'autorització administrativa i ho ha de fer la direcció general competent en matèria d'energia.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

1. Es deroga la disposició addicional única de la Llei 9/2018, de 31 de juliol, per la qual es modifica la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

2. Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta llei i, en especial, el Decret 60/2005, de 27 de maig, pel qual es crea la Comissió Interdepartamental i el Comitè Tècnic sobre el Canvi Climàtic.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Modificació de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries

S'afegeixen dos nous criteris, amb els números 3 i 4, a l'article 71 de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries, que queden redactats de la manera següent:

“3. Reduir la dependència energètica exterior i fomentar l'autosuficiència energètica.

²² Disposició afegida pel DL 4/2022, de 30 de març, esmentat en la nota 1.

4. Reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle tenint en compte una perspectiva climàtica transversal.”

Disposició final segona. Modificació de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears

Es modifiquen els preceptes següents de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, en la forma següent:

1. Es modifica l'apartat e) de l'article 11.1, que queda redactat en els següents termes:
“e) El de l'administració competent en matèria de canvi climàtic sobre l'impacte directe i induït en les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i el consum energètic, la capacitat de cobrir les noves demandes d'energia previstes amb generació renovable i la vulnerabilitat davant del canvi climàtic, i l'adequació a la planificació vigent en matèria de canvi climàtic, així com les mesures previstes per prevenir, reduir i corregir qualsevol efecte negatiu.”
2. Es modifica l'apartat 4 de l'article 17, que queda redactat en els termes següents:
“4. Els estudis d'impacte ambiental han d'incloure, a més del contingut mínim que estableix la normativa bàsica estatal d'avaluació ambiental, un annex d'incidència paisatgística que identifiqui el paisatge afectat pel projecte, els efectes del seu desenvolupament i, si escau, les mesures protectores, correctores o compensatòries, així com un annex consistent en un estudi sobre l'impacte directe i induït sobre el consum energètic, la punta de demanda i les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, i també la vulnerabilitat davant del canvi climàtic.”
3. S'afegeix un nou apartat a l'article 17 amb la redacció següent:
“7. L'avaluació ambiental de projectes que suposin un increment del consum energètic significatiu ha de disposar d'un informe preceptiu i determinant de l'òrgan competent en matèria d'energia.”
4. S'hi afegeix un article 25 ter amb la redacció següent:
“Article 25 ter. Condicionants ambientals
La Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears pot imposar als plans, programes i projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental condicionants dirigits a mitigar els impactes ambientals, reduir emissions, augmentar l'ús d'energies renovables o reduir la vulnerabilitat al canvi climàtic.”
5. Es modifica l'annex I en els punts 11 i 12 de l'apartat “Grup 3. Energia” en els termes següents:
“11. Instal·lacions per a la utilització de la força del vent per a la producció d'energia (parcs eòlics), incloses les esteses de connexió a la xarxa i els accessos següents:
— Instal·lacions de més de sis aerogeneradors en zona d'aptitud alta d'acord amb el PDS d'energia o en zones definides com a aptes per a les instal·lacions esmentades en el pla territorial insular corresponent.
— Instal·lacions de més d'1 MW de potència fora de les zones esmentades.
12. Instal·lacions per a la producció d'energia elèctrica a partir de l'energia solar, incloses les esteses de connexió a la xarxa següents:

- Instal·lacions amb una ocupació total de més de 20 ha situades en sòl rústic definides com a aptes per a les instal·lacions esmentades en el pla territorial insular corresponent.
 - Instal·lacions amb una ocupació total de més de 10 ha situades en sòl rústic a les zones d'aptitud alta del PDS d'energia, excepte les situades en qualsevol tipus de coberta o en zones definides com a aptes per a les instal·lacions esmentades en el pla territorial insular corresponent.
 - Instal·lacions amb una ocupació total de més de 4 ha situades en sòl rústic a les zones d'aptitud mitjana del PDS d'energia, excepte les situades en qualsevol tipus de coberta o en zones definides com a aptes per a les instal·lacions esmentades en el pla territorial insular corresponent.
 - Instal·lacions amb una ocupació total de més d'1 ha situades en sòl rústic fora de les zones d'aptitud alta o mitjana del PDS d'energia, excepte les situades en qualsevol tipus de coberta o en zones definides com a aptes per a les instal·lacions esmentades en el pla territorial insular corresponent.
 - Instal·lacions amb una ocupació total de més de 1.000 m² que estiguin situades en sòl rústic protegit.”
6. Es modifica l'annex 2 en el punt 6 de l'apartat “Grup 2. Energia” en els termes següents:
- “6. Instal·lacions per a la producció d'energia elèctrica a partir de l'energia solar, incloses les esteses de connexió a la xarxa següents:
- Instal·lacions amb una ocupació total de més de 2 ha situades en sòl rústic definides com a aptes per a les instal·lacions esmentades en el pla territorial insular corresponent.
 - Instal·lacions amb una ocupació total de més de 1.000 m², excepte les situades en qualsevol tipus de coberta o en zones definides com a aptes per a les instal·lacions esmentades en el pla territorial insular corresponent.
 - Instal·lacions amb una ocupació total de més de 100 m² situades en sòl rústic protegit.”

Disposició final tercera. Modificació del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears

Es modifica el Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears, aprovat pel Decret 96/2005, de 23 de setembre, i modificat pel Decret 33/2015, de 15 de maig, en els termes següents:

1. En el punt 2 de l'article 34.2 del Pla Director Sectorial s'hi introdueixen les modificacions següents:

On hi diu:

“— Instal·lacions de tipus C: aquelles amb una ocupació territorial inferior o igual a 4 ha, i que no són del tipus A, ni tipus B.”

Hi ha de dir:

“— Instal·lacions de tipus C: aquelles amb una ocupació territorial inferior o igual a 10 ha, i les que independentment de la seva ocupació s'ubiquin en espais degradats, i que no són ni de tipus A ni de tipus B.”

On hi diu:

“— Instal·lacions de tipus D: aquelles amb una ocupació territorial superior a 4 ha.”

- Hi ha de dir:
- “— Instal·lacions de tipus D: aquelles amb una ocupació territorial superior a 10 ha.”
2. El punt 2 de l'article 36.4 del Pla Director Sectorial queda redactat de la manera següent:
- “2. El desenvolupament d'instal·lacions queda condicionat a l'obtenció de la declaració d'interès general o d'utilitat pública d'acord amb els procediments establerts per a cada cas.
- Les instal·lacions de tipus C i D no s'admeten en zones d'exclusió, excepte si aquestes instal·lacions formen part d'un projecte de rehabilitació. A aquestes instal·lacions els és d'aplicació el que estableix la legislació agrària vigent en relació amb la seva localització i/o amb la integració efectiva amb l'activitat agrària quan s'escaigui.”
3. En l'article 37.2 del Pla Director Sectorial s'hi introdueix la modificació següent:
- On hi diu:
- “— Instal·lacions de tipus C: aquelles amb una potència total no superior a 4 MW, nombre total d'aerogeneradors no superior a 4 i que no siguin de tipus B.”
- Hi ha de dir:
- “— Instal·lacions de tipus C: aquelles amb una potència total no superior a 10 MW, nombre total d'aerogeneradors no superior a 6 i que no siguin de tipus B.”
4. S'afegeix un nou apartat a l'article 36 del Pla Director Sectorial en els termes següents:
- “5. En zones de desenvolupament prioritari
- No obstant el que disposen els apartats anteriors, als espais definits com a zones de desenvolupament prioritari en els plans territorials insulars, d'acord amb la normativa en matèria d'energia i canvi climàtic, la implantació d'instal·lacions fotovoltaïques sobre el terreny té la consideració d'ús admès d'acord amb els criteris establerts en l'esmentada definició.”
5. S'afegeix un nou apartat a l'article 38 del Pla Director Sectorial en els termes següents:
- “5. En zones de desenvolupament prioritari
- No obstant el que disposen els apartats anteriors, als espais definits com a zones de desenvolupament prioritari en els plans territorials insulars, d'acord amb la normativa en matèria d'energia i canvi climàtic, la implantació d'instal·lacions eòliques sobre el terreny té la consideració d'ús admès d'acord amb els criteris establerts en l'esmentada definició.”
6. S'afegeix la disposició addicional sisena al Pla Director Energètic de les Illes Balears, aprovat pel Decret 96/2005, de 23 de desembre, d'aprovació definitiva de la revisió del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears.
- “Disposició Addicional Sisena
- Es faculta el director general competent en matèria d'energia perquè, mitjançant una resolució, concreti els sistemes equivalents al sistema d'ancoratge mitjançant perns perforadors establerts en les mesures amb codi MiniSol-B05 i SOL-B09 de l'annex F del Decret 33/2015, de 15 de maig, d'aprovació definitiva de la modificació del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears.”

7. Les modificacions del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears realitzades en els apartats anteriors tenen rang reglamentari.

Disposició final quarta. Desplegament reglamentari

1. S'habilita el Govern de les Illes Balears per dictar les disposicions reglamentàries necessàries per al desplegament i l'execució d'aquesta llei.
2. S'insta el Govern de les Illes Balears que dicti en els terminis que s'indiquen des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, les disposicions següents:
 - a) En un termini de sis mesos, els reglaments sobre el funcionament i la composició dels òrgans previstos en els articles 5, 6 i 7 d'aquesta llei.
 - b) En el termini d'un any, la reglamentació corresponent a la petjada de carboni i en especial el registre previst en l'article 28 d'aquesta llei.
 - c) En el termini d'un any, el reglament sobre els plans de gestió energètica regulats en l'article 34 d'aquesta llei.
 - d) En el termini de dos anys, el pla de polítiques actives d'ocupació d'acord amb l'article 78.2 d'aquesta llei.

Disposició final cinquena. Entrada en vigor

1. Aquesta llei entra en vigor al cap de dos mesos d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
2. No obstant això, les previsions següents produeixen efectes a partir de les dates que s'indiquen a continuació:
 - a) Les relatives al càlcul i registre de la petjada de carboni de l'article 25, els apartats a) i b) de l'article 26.4 i l'apartat 2 de l'article 28 d'aquesta llei, a partir de l'1 de gener de 2020.
 - b) Les relatives a l'obligació de reducció d'emissions dels apartats c) i d) de l'article 26.4 i l'article 26.6 aquesta llei, a partir de l'1 de gener de 2025.
 - c) Les relatives als plans de gestió energètica de l'article 34 d'aquesta llei, a partir de l'1 de gener de 2020.
 - d) Les relatives a la instal·lació de generació d'energia solar fotovoltaica en cobertes i aparcaments dels apartats 1 i 5 de l'article 53 d'aquesta llei, a partir de l'1 de gener de 2020.
 - e) Les relatives a la justificació de l'ús de combustibles fòssils a les noves instal·lacions tèrmiques dels apartats 1 i 2 de l'article 59 d'aquesta llei, a partir de l'1 de gener de 2020.
 - f) Les relatives a les edificacions de consum energètic quasi nul de l'article 32.2 d'aquesta llei en el cas d'edificacions de titularitat privada, a partir del 31 de desembre de 2020.
3. L'article 54 d'aquesta llei s'ha d'entendre aplicable també a les instal·lacions que s'hagin autoritzat dins els dos anys anteriors a la seva publicació oficial.

Disposició final sisena. Modificació de la Llei 3/2005, de 20 d'abril, de protecció del medi nocturn de les Illes Balears

Es modifica l'article 18 de la Llei 3/2005, de 20 d'abril, de protecció del medi nocturn de les Illes Balears, que queda redactat de la manera següent:

"1. Són infraccions lleus les accions o les omissions següents:

- a) Vulnerar fins a dues hores el règim horari d'ús de l'enllumenat.

- b) Excedir fins un 20 % el flux d'hemisferi superior que es determini per reglament.
- c) Infringir per acció o per omissió qualsevol altra determinació d'aquesta llei o de la reglamentació que la desplegui, llevat que s'incorri en una infracció greu o molt greu.
- d) Instal·lar llums o fonts de llum contravenint el que disposa l'article 6.5.a) i b) d'aquesta llei.
2. Són infraccions greus les accions o les omissions següents:
- a) Vulnerar per més de dues hores el règim horari d'ús de l'enllumenat.
- b) Excedir més d'un 20 % el flux d'hemisferi superior que es determini per reglament.
- c) Instal·lar aparells d'enllumenat que no compleixin els requisits establerts per aquesta llei i per la normativa que la desenvolupi.
- d) Dur a terme una modificació de l'enllumenat exterior que n'alteri la intensitat, l'espectre o el flux d'hemisferi superior instal·lat, de manera que deixin de complir les prescripcions d'aquesta llei o de la normativa que la desenvolupi.
- e) Cometre en una zona E1 una infracció tipificada com a lleu per a altres zones de protecció, o en aquelles que així es determinin reglamentàriament.
- f) Obstruir l'activitat de control o d'inspecció de l'administració.
- g) Cometre dues o més infraccions lleus en el termini d'un any.
- h) Utilitzar fonts de llum que no compleixin les especificacions que es desenvolupin reglamentàriament.
- i) Superar els valors d'intensitat lumínica cap a àrees (llum intrusa) que es prevegin reglamentàriament.
- j) Incomplir les disposicions relatives a la il·luminació ornamental previstes en el desplegament reglamentari.
3. Són infraccions molt greus les accions o omissions següents:
- a) Cometre una infracció tipificada com a greu, si causa un perjudici important al medi segons la valoració que s'estableixi a nivell reglamentari.
- b) Cometre en una zona E1 una infracció tipificada com a greu per a altres zones de protecció, o en aquelles que així es determinin reglamentàriament.
- c) Cometre dues o més infraccions greus en el termini d'un any."

ANNEX

PERCENTATGES MÍNIMS QUE S'HAN D'INCORPORAR A LES RENOVACIONS ANUALS DE FLOTA D'ACORD AMB L'ARTICLE 63.2 D'AQUESTA LLEI

Any de renovació	Percentatge mínim d'adquisició d'unitats	Percentatge mínim sobre el nombre total d'unitats de la flota
2020	2 %	0,6 %
2021	4 %	1,2 %
2022	6 %	1,8 %
2023	9 %	2,7 %
2024	12 %	3,6 %
2025	17 %	5,1 %

2026	22 %	6,6 %
2027	28 %	8,4 %
2028	35 %	10,5 %
2029	42 %	12,6 %
2030	50 %	15 %
2031	58 %	17,4 %
2032	68 %	20,4 %
2033	78 %	23,4 %
2034	88 %	26,4 %
2035	100 %	30 %